

---

# Protokoll

Tekniska nämnden

---

9 juni 2026

## Tekniska nämndens protokoll

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Plats och tid</b> | Rådhuset, lokal Ösel, 9 juni 2026, klockan 09.00–15.55                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Beslutande</b>    | Mariette Nicander (M), Ordförande<br>Greger Eneqvist (S), 1 vice ordförande<br>Ulf Gahne (C), 2 vice ordförande<br>Tony Johansson (S)<br>Christer Wetterlund (S), tjug ersättare för Marina Berg (S) §§<br>123-145<br>Ronny Öström (S), tjug ersättare för Alexandra Dahlberg (S)<br>§§ 123-145<br>Mårten Silvén (M)<br>Bobo Writler (M)<br>Stefan Nypelius (C)<br>Eva Gahnström (C)<br>Per Edman (V)<br>Tomas Rådkvist (MP)<br>Lennart Hansson (SD)                                                                          |
| <b>Ersättare</b>     | Maud Steen (S), frånvarande § 128<br>Magdalena Feldt (S)<br>Jan Källström (S)<br>Lars-Erik Benneck (M)<br>Cecilia Wiggsäter (M), frånvarande §§ 131-132, 140-145<br>Niklas Olsson (C)<br>Eva Gustafsson (C)<br>Johanna Grönström (C)<br>Lilo Lindgren (V)<br>Micke Seid (MP), frånvarande §§ 140-145                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Övriga</b>        | Lise Langseth, teknik- och samhällsbyggnadsdirektör<br>Ylva Svangren, ekonomichef<br>Isabella Cederholm, nämndsekreterare<br>Sara Swartling, nämndsekreterare<br>Mattias Helleberg, enhetschef<br>Jenny Iversjö, avdelningschef<br>Tommy Grönström, projektenhetschef<br>Elias Matsson, konsult<br>Therese Bendelin, avdelningschef<br>Christian Strängborn, enhetschef<br>Marcus Botvalde, landskapsingenjör<br>Håkan Gahnström, avfallsutvecklare<br>Birger Björkman, senior sakkunnig<br>Carolina Sinander, avdelningschef |

Bo Hultemar, verksamhetskoordinator  
Nathalie Ahlstedt Mantel, utvecklingsledare  
Patrik Johansson, enhetschef  
Max Sundberg Wallman, översiktsplanerare  
Jacob Lundmark, enhetschef  
Johanna Snöbohm, fysisk planerare  
Per Seigerlund, markingenjör  
Jyrki Vainio, enhetschef  
Niclas Camarstrand, enhetschef  
Gustaf Dehlin, trafikingenjör  
Johan Arvidsson, landskapsingenjör

**Datum för justering**

2026-06-15

**Paragrafer**

§ 123–145, varav § 124 och 126–127 justerades omedelbart

Paragraferna hanterades i följande ordning under sammanträdet:

§§ 123-137, 139, 138, 140-145

**Underskrifter**

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer.

Sekreterare Isabella Cederholm

Ordförande Mariette Nicander

Justerare Stefan Nypelius

|                                     |                                                                        |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <b>ANSLAG/BEVIS</b>                 | Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag. |
| <b>Organ</b>                        | Tekniska nämnden                                                       |
| <b>Sammanträdesdag</b>              | 2026-06-09                                                             |
| <b>Protokollet anslås</b>           | 2026-06-16                                                             |
| <b>Anslaget tas ned</b>             | 2026-07-08                                                             |
| <b>Protokollets förvaringsplats</b> | Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen                              |

## Register

|          |                                                                                                                                                                     |    |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| TN § 123 | Teknik- och samhällsbyggnadsdirektörens information                                                                                                                 | 6  |
| TN § 124 | Avgränsningssamråd. SMA Svenska Mineral AB:s ansökan om nytt brytningstillstånd                                                                                     | 8  |
| TN § 125 | Upphandling - mindre VA-anläggning                                                                                                                                  | 13 |
| TN § 126 | Upphandling av - utbyggnad av Klintehamn avloppsreningsverk                                                                                                         | 14 |
| TN § 127 | Upphandling av - Vinterväghållning för Region Gotland                                                                                                               | 17 |
| TN § 128 | Information nedläggning molokstation Visby hamn                                                                                                                     | 20 |
| TN § 129 | Information om ny avfallslagstiftning                                                                                                                               | 23 |
| TN § 130 | Revidering av tekniska nämndens delegationsordning 2026                                                                                                             | 26 |
| TN § 131 | Information om proaktivt arbete inför vattensommaren 2026                                                                                                           | 29 |
| TN § 132 | Remiss. Motion - Fördjupad Klimatriskutredning för Region Gotlands VA-försörjning                                                                                   | 31 |
| TN § 133 | VA-taxa höjning per 1 oktober 2026                                                                                                                                  | 35 |
| TN § 134 | Strategisk skyfallsplanering                                                                                                                                        | 39 |
| TN § 135 | Söderväg – Begäran om ersättning                                                                                                                                    | 41 |
| TN § 136 | Återrapportering av uppdrag. Informationsärende rörande idrottsarrenden                                                                                             | 45 |
| TN § 137 | Erbjudande om rabatterad 30-dagarsbiljett inom kollektivtrafiken                                                                                                    | 47 |
| TN § 138 | Enskilda vägar - inriktningsbeslut                                                                                                                                  | 50 |
| TN § 139 | Digital gratistid på betalparkering                                                                                                                                 | 54 |
| TN § 140 | Återrapportering av uppdrag. Genomföra ett test av trafik- och parkeringsbegränsningar samt tillfällig möblering på Stora torget och Södertorg under sommaren 2026. | 57 |
| TN § 141 | Riktlinjer för Region Gotlands parker                                                                                                                               | 59 |
| TN § 142 | Delegationsbeslut redovisade till tekniska nämnden 2026-06-09                                                                                                       | 62 |
| TN § 143 | Information om Avfallsberedningens minnesanteckningar 2026                                                                                                          | 64 |
| TN § 144 | Återrapportering av synpunkter gällande särskild kollektivtrafik 2026                                                                                               | 65 |
| TN § 145 | Övriga ärenden                                                                                                                                                      | 66 |

## **TN § 123**

## **Teknik- och samhällsbyggnadsdirektörens information**

### **Tekniska nämndens beslut**

Informationen mottas.

---

### **Sammanfattning**

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen informerar om aktuella frågor inom förvaltningen.

### **Ärendets behandling under mötet**

Teknik- och samhällsbyggnadsdirektör Lise Langseth och ekonomichef Ylva Svangren föredrar ärendet.

### **Ekonomi och HR**

Ylva Svangren informerar om utfall mot budget för respektive anslagsenhet inom skattefinansierad verksamhet liksom avgiftsfinansierad verksamhet, per 2026-05-31.

Lise Langseth presenterar sjukfrånvaro i jämförelse med samma period föregående år.

### **Verksamhet**

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens organisationsschema presenteras.

Fortsatt arbete med vidareutveckling av teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen pågår, med bland annat chefsgruppsutveckling och arbete med struktur, kultur och processer. Arbete inom samtliga områden som identifierats som prioriterade att arbeta med i ett första steg i den nya förvaltningen har påbörjats eller slutförts i enlighet med upprättad handlingsplan.

### **Kommunikation**

Utsättningen av fyrfackskärl har stoppats i avvaktan på intern utredning kring underleverantörens tillstånd för transport och utsättning av kärl. Region Gotland har krävt skyndsam återkoppling med dokumentation av de tillstånd som krävs och har upprättat en åtgärdsplan för att säkerställa leverantörens efterlevnad av upprättat avtal.

Lise Langseth och tekniska nämndens ordförande Mariette Nicander (M) informerar om hantering av inkomna synpunkter kring tillfälliga införandet av Summartårg, ett fullskaletest som ska utvärderas under hösten 2026.

Lise Langseth informerar om de åtgärder inom VA som utförts och kommer att utföras på kort sikt avseende förbättringsåtgärder i VA-infrastrukturen, ekonomi och kommunikation.

**Statusrapportering av vissa pågående projekt**

Kopparviksbron

Ombyggnad VSVV

VNVV

Klintehamn intagsledning

**Proposition**

Ordförande ställer proposition på om tekniska nämnden tar emot informationen och finner att det vinner bifall.

**Beslutsunderlag**

Presentation på sammanträde

## **TN § 124**

### **Avgränsningssamråd. SMA Svenska Mineral AB:s ansökan om nytt brytningstillstånd**

Ärendenummer: TN 2025/2794

Paragraf föregående instans: TN AU § 100

#### **Tekniska nämndens beslut**

1. Tekniska nämnden beslutar godkänna framtaget yttrande och översända till regionstyrelsen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

---

#### **Sammanfattning**

SMA Mineral AB utreder förutsättningarna för brytning av kalksten inom fastigheten Bunge Stucks 1:368. Inför en kommande tillståndsansökan har bolaget 2026-03-26 genomfört ett avgränsningssamråd för att inhämta information och synpunkter om den planerade verksamhetens lokalisering, utformning, omfattning och miljöeffekter, samt innehåll i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

SMA Mineral genomförde även ett avgränsningssamråd under våren 2025, där Region Gotland inkom med ett yttrande. Bolaget har nu valt att genomföra ett förnyat samråd med ett i delar förändrat samrådsunderlag.

Region Gotland har tillsammans med länsstyrelsen deltagit vid det myndighetssamråd som bolaget bjudit in till den 26 mars 2026. Vid samrådet deltog tjänstepersoner från regionstyrelseförvaltningen samt från teknik-samhällsbyggnadsförvaltningens VA-avdelning och samhällsplaneringsavdelning. Inför samrådsmötet hade bolaget skickat ut ett samrådsunderlag.

I samrådshandlingen presenterar SMA ett potentiellt verksamhetsområde som är detsamma vad gäller geografisk utbredning jämfört med det som bolaget presenterade vid samrådet 2025. Bolaget pekar även ut ett potentiellt brytområde inom detta verksamhetsområde, samt ett större undersökningsområde där inventeringar och utredningar ska genomföras. Bolaget avser att inkludera transportvägen till hamnen i Strå i en kommande tillståndsansökan, men menar att själva hamnen har ett aktuellt tillstånd och därför inte behöver omfattas av denna tillståndsansökan. Inom delar av det föreslagna verksamhetsområdet finns en nedlagd kalktäkt där bolagets brytning upphörde 2015.

#### **Bedömning**

##### **Region Gotlands yttrande i korthet**

Det yttrande som sammanställts innehåller ett antal synpunkter på den planerade verksamheten. Inledningsvis påpekas att Gotland redan i dag tar ett



stort ansvar för den nationella försörjningen av såväl cement som kalksten för andra ändamål. Utifrån samrådsunderlaget ser förvaltningen inga tydliga positiva effekter där Gotland som samhälle får fördelar av en etablerad kalktäktsverksamhet, tvärtom uppstår ett antal risker rörande just vatten, natur och människors närmiljö.

#### Yt- och grundvatten

Region Gotland har tillstånd för vattenuttag ur Bästeträsk som en viktig del av Gotlands dricksvattenförsörjning. Därför motsätter sig regionen alla risker för påverkan på kvalitet och kvantitet på yt- eller grundvatten som negativt kan påverka uttagsmöjligheterna. Region Gotland vill understryka att Gotlands känsliga grundvatten och särskilda geologiska förutsättningar gör att stor försiktighet måste råda när det gäller planerad täktverksamhet och dess risker för negativ påverkan i kvantitativt eller kvalitativt hänseende. Bolagets ambition att driva en täkt under 30 år innebär en lång tid som i sig kan medföra osäkerheter.

Region Gotland anser att det är av största vikt att noga utreda:

- Hur täktverksamheten kommer att påverka både vattenkvantitet och vattenkvalitet på tillrinningen till och i själva förekomsten Bästeträsk.
- Hur täktverksamheten kommer påverka ovannämnda i de olika stadierna av verksamhet (etablering, förberedning, drift samt efterbehandling, återställande).
- Hur täktverksamheten påverkar vid olika klimatscenarier och extremväder.
- Hur täktverksamheten påverkar vid olika årstider.
- Hur täktverksamheten påverkar vid olika grundvattenvariationer (kan variera från år till år).
- Hur täktvatten kommer att hanteras.

Region Gotland kan inte finna någon information om omfattningen av samrådskretsen utifrån grundvattennivåsänkningen. Det saknas således uppgifter om omfattningen av den grundvattenbortledning som bolaget samråder kring och det bedömda avsänkningsområdet. Region Gotland anser att det utgör en brist som kan medföra att samrådet inte är korrekt genomfört.

Region Gotland anser att det åligger bolaget att vidta åtgärder för att begränsa mängden bortlett grundvatten. I dag bortleds enligt uppgift av 110–140 tkbm per år.

Region Gotland önskar fortsatt diskussion med bolaget gällande möjligheten för Region Gotland att för dricksändamål tillgodogöra sig det av bolaget bortledda grundvattnet.

#### Lokalisering

I Översiktsplan Vårt Gotland 2040 görs avvägningen att områdena Rute och

Stucks helt eller delvis bör undantas från område av riksintresse fyndigheter av ämnen eller material, med hänvisning till förekomsten av Natura 2000-område. Under översiktsplanens granskningsperiod (mars-maj 2024) bemötte SGU inte Region Gotlands ställningstagande gällande området Stucks.

SGU beslutade under 2026 (SGU dnr 31-252/2026) om utpekande och detaljavgränsning av området Rute-Stucks i huvudsak i enlighet med den tidigare översynen 2025. Detta innebär att de befintliga riksintresseområdena och dess värdebeskrivningar kommer utgöra grund för kommande prövning. Region Gotland konstaterar således att riksintressemyndigheten och Region Gotland inte är överens i denna fråga.

Föreslaget verksamhetsområde omges av ett område som är i slutskedet av bildandet av Sveriges nästa nationalpark – Bästeträsk nationalpark. Region Gotland har under processen varit positiv till bildandet av en nationalpark i området och har inlett arbetet med att omhänderta de möjligheter till utveckling som den planerade nationalparken kan skapa, lokalt såväl som regionalt.

Region Gotland konstaterar att den planerade täktverksamheten kan innebära en intressekonflikt med tillskapandet av nationalparken, och anser att det kan medföra negativa konsekvenser för det rörliga friluftslivet, besöksnäringen och för kringliggande verksamheter. Region Gotland vill därför särskilt betona vikten av att bolaget utreder och tydligt redovisar vilka konsekvenser den planerade täktverksamheten kan komma att innebära för den planerade nationalparken och dess värden.

#### Miljökonsekvenser

Region Gotland anser att följande utredningar och analyser bör ingå i miljökonsekvensbeskrivningen:

- Utredningar gällande vägtrafikbuller och verksamhetsbuller.
- Utredningar gällande damning och luftmiljö.
- Utredningar gällande olika transportlösningar över väg 690.
- Utredning gällande hantering av täktvatten.
- När det gäller vattenskyddsområden, våtmarker och brunnar bör alla de utredningar och aktiviteter som finns beskrivna i samrådsredogörelsen utföras.

#### Avslutningsvis har Region Gotland följande synpunkter:

- SMA anger att bolaget även överväger att initialt ansöka om brytning av ett mindre område under en kortare tid. Region Gotland anser att i ett tidigt skede bör klargöras vilket delområde och tidsperiod som avses.
- Hamnen har enligt uppgift ett gällande tillstånd. Region Gotland efterlyser en tydlig redogörelse för hur detta ser ut och vilka begränsningar i volym och tid som finns.

- Vidare efterlyser Region Gotland en närmare beskrivning av hur transporter av material mellan täkt och hamn planeras att ske.
- Om del av produkten planeras avsättas på den gotländska marknaden via vägtransport, ser Region Gotland ett behov av att tydligt beskriva omfattningen samt vilka störningar det kan ge upphov till och hur dessa kan mätas.
- Tidigare ansökan 2007 fick avslag med hänvisning till att verksamheten ansågs skada det kringliggande Natura 2000-området Bästeträsk och förutsättningarna vid den aktuella prövningen gjorde det inte möjligt att pröva frågan om Natura 2000-tillstånd. Region Gotland anser att det är viktigt att dessa perspektiv belyses särskilt i den kommande processen.
- SMA Mineral anger att Stucks kalkbrott är viktigt för att fylla Sveriges behov av kalk och att det inhemska behovet av bränd kalk är större än utbudet, vilket medför att bränd kalk idag importeras. Region Gotland ser vikten av att bolaget ger en mer utförlig beskrivning av behovsbilden i ett långsiktigt perspektiv, men även kring nuläget med import av kalksten.
- Region Gotland vill också att bolaget utförligt redovisar den planerade verksamhetens sysselsättningseffekter för det lokala näringslivet.

Förvaltningens ställningstagande, utifrån det samrådsunderlag som SMA presenterat, är att en fungerande samexistens mellan en utbyggd kalkbrytning och den kommande nationalparken knappast är möjlig utan att riskera stora inskränkningar för nationalparken och dess planerade kringverksamheter.

Förvaltningen vill även lyfta frågan kring Gotlands känsliga grundvatten och särskilda geologiska förutsättningar, som gör att största försiktighet måste råda när det gäller planerad täktverksamhet och risker för negativ påverkan av närbelägna ytvattentäkten Bästeträsk ur ett kvantitativt och kvalitativt hänseende.

Med den information som Region Gotland har i dag är att det är svårt att se att den föreslagna täktverksamheten kan komma att innebära några positiva effekter för Gotland, utan tvärtom riskerar att föra med sig ett antal störningar och begränsningar. Regionstyrelseförvaltningen förväntar sig att bolaget under kommande skede av tillståndsprövningsprocessen tar fram och redovisar långtgående undersökningar och utredningar kring verksamhetens förväntade effekter.

En komplett förteckning av Region Gotlands föreslagna villkor återfinns i yttrandet.

**Barn- och genusperspektiv** – Ärendet bedöms inte ha någon direkt påverkan på barn eller jämställdhet mellan kvinnor och män. Indirekt är en långsiktigt säker dricksvattenförsörjning av stor betydelse för alla invånare, inklusive barn.

**Landsbygdsperspektiv** – Åtgärden berör landsbygdsområden och kan påverka lokala ekosystem samt yt- och grundvattnet. Samtidigt är det viktigt att

säkerställa att åtgärden inte påverkar den kommunala dricksvattenförsörjningen negativt.

**Ekonomisk konsekvensanalys** – Förslaget bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser för Region Gotland. Indirekt kan påverkan på vattenförsörjningen medföra kostnader om tillgången till råvatten försämras.

**Miljö- och klimatperspektiv** –Hänsyn måste tas till klimatrelaterade förändringar med ökade perioder av vattenbrist så att dricksvattenförsörjningen inte äventyras.

**Ärendets behandling under mötet**

Enhetschef Mattias Helleberg föredrar ärendet.

**Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på om paragrafen kan anses omedelbart justerad och finner att det vinner bifall.

**Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

1. Tekniska nämnden beslutar godkänna framtaget yttrande och översända till regionstyrelsen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-19

Samrådshandling SMA Mineral AB 2026-02-24

Yttrande Region Gotland 2026-05-12

Presentation på sammanträde

## **TN § 125**                      **Upphandling - mindre VA-anläggning**

Ärendenummer: TN 2025/1811

---

### **Sammanfattning**

Ärendet utgår och återkommer till tekniska nämnden framöver.

## TN § 126

## Upphandling av - utbyggnad av Klintehamn avloppsreningsverk

Ärendenummer: TN 2024/2706

### Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att tilldela Lindells Betong & Anläggning AB med organisationsnummer 556731-1914 (byggentreprenad) samt Västernorrlands Industrimontage AB med organisationsnummer 559063-7152 (maskinentreprenad) kontrakten att som entreprenörer utföra utbyggnaden av Klintehamns avloppsreningsverk.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

---

### Sammanfattning

Ärendet avser tilldelning av byggentreprenad samt maskinentreprenad vid Klintehamn avloppsreningsverk. Entreprenaden omfattar en utbyggnad i syfte att få plats för en god hantering av den nya överföringsledningen för spillvatten från Tofta till Klintehamn samt att åtgärda flertalet problem med arbetsmiljön.

Målet är att möjliggöra en driftsäker och kostnadseffektiv hantering av inkommande spillvatten inför den utökade kapacitet som överföringsledningen ger i ledningsnätet. Arbetsmiljön förbättras i form av tillgänglighet för underhållsarbeten, internlogistik med färre risker samt en väl tilltagen ventilation för att reducera risken för svavelväte i lokalerna såväl som utanför verket.

Arbeten med VA-ledningar i marken fram till utbyggnationen har redan utförts av vatten- och avfallsavdelningen i egen regi och övriga arbeten med fiber etc. görs med ramavtalade leverantörer.

Tilldelningen avser:

1. Byggentreprenad (inkl. mark, VVS och el) utförandeentreprenad (AB04), där beställaren projekterar.
2. Maskinentreprenad utförandeentreprenad (AB04) där beställaren projekterar, samt en insprängd totalentreprenad (ABT06), där entreprenören projekterar för styr- och reglerlösning.

Orsaken till detta är en avvägning där utförandeentreprenad ger bättre kontroll i utformningen av lokalerna men att befintlig styr- och regler kan återanvändas effektivt genom en ABT06 (totalentreprenad).

Projektet har varit publicerat för anbudsinlämning under hösten 2025 men anbud som lämnades var över budget och upphandlingen avbröts.

### Bedömning

För byggentreprenaden (inkl. mark, VVS och el) har förfarandet varit i två steg där entreprenörer antogs i en prekvalificering där kapacitet, kompetens och

ekonomiska förutsättningar utvärderades. Därefter har pris hämtats in efter att anbudslämnarna gjort platsbesök.

För maskinentreprenaden har entreprenörerna godkänts för att få ta del av handlingarna genom platsbesök och signering av sekretessavtal. För godkänd anbudslämning kvalificeras även dessa entreprenörer baserat på kapacitet, kompetens och ekonomiska förutsättningar.

Utvärderingen av de två entreprenaderna har baserats på lägsta pris i form av en anbudssumma som justeras med en fiktiv ÄTA (Ändringar, Tillkommande, Avgående). Syftet med den fiktiva ÄTAn är för att räkna in troliga tillkommande kostnader i utvärderingen. Anbudssumman har också inkluderat en mängdförteckning för markarbeten som tillhör byggnationen för att enklare göra regleringar i produktion.

Bedömning av ekonomiskt mest fördelaktiga anbud presenteras i tekniska nämnden.

**Barn- och genusperspektiv** – Utbyggnationen stärker den generella kapaciteten i avloppssystemet vilket gynnar samtliga abonnenter.

**Landsbygdsperspektiv** – Verkets funktion bibehålls samt förstärks med högre driftsäkerhet och kapacitet i intaget, vilket främst gynnar abonnenter på sydvästra Gotland, vilka betjänas av avloppsreningsverket.

**Ekonomisk konsekvensanalys** – Budget för projektet har utökats genom omfördelning inom VAs investeringsbudget. Anbudet rymmer inom ny budget. Driftkostnaderna för verket ökar marginellt i och med utbytt ventilation samt byggande av en lokal pumpstation med energieffektiva så kallade arkimedesskruvar.

**Miljö- och klimatperspektiv** – Större upptagningsområde säkerställer renat avloppsvatten från fler abonnenter. För entreprenadens utförande har ställts krav på att kemiska produkter och ämnen i material och varor ska godkännas genom till exempel byggvarubedömningen. Krav har ställts på maskiner och fordon gällande bränsleanvändning samt stegklass respektive euroklass.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Konsult Elias Matsson och projektenhetschef Tommy Grönström föredrar ärendet.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på om paragrafen kan anses omedelbart justerad och finner att det vinner bifall.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-04

Presentation på sammanträde



## TN § 127

## Upphandling av - Vinterväghållning för Region Gotland

Ärendenummer: TN 2025/2055

### Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att tilldela enligt följande:  
Landsbygd - distrikt ett Maskinring Gotland Ekonomisk förening med organisationsnummer 716405-0283  
Landsbygd - distrikt två Maskinring Gotland Ekonomisk förening med organisationsnummer 716405-0283  
Landsbygd - distrikt tre Maskinring Gotland Ekonomisk förening med organisationsnummer 716405-0283  
Landsbygd - distrikt fyra Gotlands Åkericentral AB med organisationsnummer 556086-2764  
Landsbygd - distrikt fem Väg & Byggnadsgrus på Gotland AB med organisationsnummer 556576-7000  
Landsbygd - distrikt sex Maskinring Gotland Ekonomisk förening med organisationsnummer 716405-0283  
Landsbygd - distrikt sju Maskinring Gotland Ekonomisk förening med organisationsnummer 716405-0283  
Landsbygd - distrikt åtta Gotlands Åkericentral AB med organisationsnummer 556086-2764  
Landsbygd - distrikt nio Gotlands Åkericentral AB med organisationsnummer 556086-2764  
Landsbygd - distrikt tio Maskinring Gotland Ekonomisk förening med organisationsnummer 716405-0283  
Visby Gata och gång- och cykelbanor - distrikt elva Väg & Byggnadsgrus på Gotland AB med organisationsnummer 556576-7000  
Visby Fastighetsobjekt - distrikt tolv Maskinring Gotland Ekonomisk förening med organisationsnummer 716405-0283
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

---

### Sammanfattning

Upphandling av vinterväghållning för hela Region Gotland.

Nuvarande avtal för vinterväghållning löper ut och en ny upphandling behöver genomföras för att säkerställa framkomlighet och säkerhet på Gotlands vägnät och vid regionens fastigheter från och med vintern 2026. Uppdraget omfattar snöröjning, halkbekämpning, uppsättning av snökäppar samt vårstädning (sandupptagning).

Upphandlingen omfattar totalt tolv geografiska distrikt, varav tio på landsbygden och två i Visby. Detta för att möjliggöra för både större och mindre lokala entreprenörer att lämna anbud.

Avtalstid: fyra år med planerad start 2026-11-01.

Uppskattat värde: Cirka 105 miljoner kronor för hela avtalsperioden.

Ett internt arbete inom Region Gotland har utförts där parkenheten fått i uppdrag att vara sammankallande för upphandlingen.

Nya digitala tillvägagångssätt har implementerats både för beställningar och utförande. Det är nu möjligt att redogöra vart det ska snöröjas och följa upp när det är utfört för hela Region Gotland oavsett enhet eller avdelning.

Upphandlingen har varit ute på remiss där möjligheten funnits för leverantörer att framföra sina synpunkter samt lämnat svar på frågor.

### **Bedömning**

#### **Bedömning och motivering**

Förvaltningen bedömer att det framtagna förfrågningsunderlaget säkerställer en god väghållningsstandard över hela ön till marknadsmässiga villkor. Genom att dela upp upphandlingen i 12 geografiska distrikt och avtal skapas goda förutsättningar för en stabil drift med korta inställelsetider. Totalt har 17 antal anbud inkommit och samtliga har efter prövning bedömts uppfylla de ställda kraven, vilket visar på ett gott intresse från marknaden och en god konkurrens.

#### **Avtalsform och utvärdering**

Upphandlingen har genomförts som 12 ramavtal där pris har varit den avgörande utvärderingsgrunden, givet att samtliga kvalitetskrav och tekniska specifikationer i förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Ramavtalet ägs av park- och trafikavdelningen, men fungerar som en stödfunktion för alla verksamheter inom Region Gotland som har behov av vinterväghållning.

#### **Barn- och genusperspektiv**

Säker vinterväghållning är en förutsättning för trygga skolvägar och framkomlighet för barn och unga. Ur ett genusperspektiv främjar en effektiv snöröjning jämställdhet i resmönster, då studier visar att kvinnor i högre utsträckning än män nyttjar gång-, cykel- och kollektivtrafik, vilka prioriteras i väghållningsplanen.

#### **Landsbygdsperspektiv**

Då uppdraget är uppdelat i tio landsbygdsdistrikt och två Visbydistrikt säkerställs att hela Gotland omfattas av likvärdig service. Denna struktur främjar även lokalt näringsliv då mindre entreprenörer på landsbygden har möjlighet att lämna anbud på sina närområden.

#### **Ekonomisk konsekvensanalys**

Driftskostnad: Kostnaden är volymbaserad och styrs av väderleken.  
Finansiering sker inom befintlig budgetram samt inom ramavtalen.

Kapital/Taxa: Beslutet medför inga nya kapitalkostnader och påverkar inte internhyror eller taxor direkt.

Prisjämförelse: Vi uppskattar att prisbilden för de flesta tjänster i de inkomna anbudena bedöms ligga i linje med nuvarande avtalsnivåer med hänsyn tagen till generella kostnadsökningar i samhället.

Undantaget är kostnaden för beredskap som ökar motsvarande:  
Den skattefinansierade verksamhetens beredskapskostnader ökar med 400 000 kronor som äskats i Mål och budget för 2027–2029.  
Fastighet och övriga verksamheter, som är avgiftsfinansierade, kommer att få ökade beredskapskostnader med 1 500 000 kronor.

### **Klimat- och miljöperspektiv**

I anbudet ställs krav på fordonens miljöprestanda och effektiv ruttplanering för att minska utsläpp. Användningen av halkbekämpningsmedel regleras strikt för att minimera negativ påverkan på Gotlands känsliga grundvatten och ekosystem.

### **Ärendets behandling under mötet**

Avdelningschef Therese Bendelin, enhetschef Christian Strängborn och landskapsingenjör Marcus Botvalde föredrar ärendet.

Tomas Rådkvist (MP) efterfrågar krav på användningen av HVO i upphandlingen.

Ordförande Mariette Nicander (M) begär ajournering. Mötet ajourneras kl. 10:30 och återupptas kl. 10:31.

Landskapsingenjör Marcus Botvalde informerar att krav på användning av HVO finns med i upphandlingen.

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på om paragrafen kan anses omedelbart justerad och finner att det vinner bifall.

### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-02

Presentation på sammanträde

## **TN § 128**

## **Information nedläggning molokstation Visby hamn**

Ärendenummer: TN 2026/1948

### **Tekniska nämndens beslut**

Tekniska nämnden tar emot information om nedläggning av molokstation i Visby hamn samt flytt av betalsäckscontainer till Visby återvinningscentral.

---

### **Sammanfattning**

Region Gotland tillhandahåller en molokstation för sista påsen samt en betalsäckcontainer i Visby hamn.

Enligt **avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 2 §** har hushåll en lagstadgad skyldighet sedan **1 januari 2024** att sortera ut matavfall och restavfall separat. Region Gotland kan därför inte enligt lag ta emot sista påsen som innehåller blandat och osorterat avfall vid stationen fortsättningsvis.

Molokstationen dras med kontinuerlig nedskräpning, illegal dumpning och skadedjur, vilket har lett till att ett flertal polisanmälningar har upprättats.

Gotlands Stuveribolag har med kort varsel sagt upp avtalet för öppning och stängning av grindar i anslutning till färjeavgångar. Då ett nytt avtal inte har kunnat tecknats, kommer VA- och avfallsavdelningen att hålla grindarna öppna mellan 06:00 - 17:00 dagtid och stängda övrig tid fr.o.m. den 1 juni.

VA- och avfallsavdelningens bedömning är därför att molokstationen (sista påsen) avvecklas permanent den 10 juni, att marken återställs och att betalsäckcontainern flyttas till en kontrollerad miljö vid Visby återvinningscentral (ÅVC) för att säkerställa en laglig avfallshantering.

### **Bedömning**

VA- och avfallsavdelningen bedömer att nuvarande hantering vid molokstationen inte är förenlig med gällande lagstiftning.

Enligt **avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 2 §** har Region Gotland inte lagstöd för att ta emot blandat avfall vid stationen. Regionen är skyldig att säkerställa att avfallshanteringen sker på ett kontrollerat och miljöriktigt sätt, vilket är omöjligt att garantera vid den aktuella platsen. Att fortsätta driften innebär att Region Gotland upprätthåller en struktur som underlättar miljöbrott.

Att behålla stationen och införa bevakning bedöms inte som ekonomiskt eller praktiskt genomförbart. Det löser inte det juridiska kravet i avfallsförordningen, även om resurser och personal skulle tillsättas.

- Genom att stänga molokstationen den 10:e juni upphör den illegala dumpningen och nedskräpningen på platsen.
- Genom att avveckla molokstationen säkerställer Region Gotland att gällande lagkrav för utsortering av avfall uppfylls.
- Genom att flytta betalsäckcontainern till Visby ÅVC bibehålls servicen för betalsäckar, men hanteringen flyttas till en godkänd, bemannad och laglig miljö.

**Barn- och genusperspektiv** – Avvecklingen skapar en renare, säkrare och mer estetiskt tilltalande utomhusmiljö, vilket ökar tryggheten och förbättrar närmiljön för barn.

**Landsbygdsperspektiv** – Fritidshusägare och andra besökare hänvisas till fastighetsnära insamling eller ordinarie återvinningscentraler. Den flyttade betalsäckcontainern till Visby ÅVC säkerställer bibehållen service i en tillgänglig miljö.

**Ekonomisk konsekvensanalys** – Avvecklingen ger en årlig driftbesparing på 500 000 kronor, när tömning, städning och akutsanering upphör.

**Miljö- och klimatperspektiv** – Den illegala dumpningen upphör. Risken för att osorterat och farligt avfall förorenar mark försvinner. Skadedjur och sanitära olägenheter elimineras.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Avfallsutvecklare Håkan Gahnström föredrar ärendet.

#### **Yrkanden**

Tomas Rådkvist (MP) yrkar att molokstationen inte ska läggas ner och att frågan hänvisas till avfallsberedningen för förslag till lösning, enligt:  
”Att så hastigt och utan politisk beredning stänga möjligheten att slänga sista avfallspåsen vid avfärd med färjan kommer att skapa andra avfallsproblem i området längs färjeleden och försämra servicen för besökare. Jag yrkar därför att Molokstationen inte läggs ner och att frågan hänvisas till avfallsberedningen för förslag till lösning.”

Greger Eneqvist (S) yrkar avslag till Tomas Rådkvists (MP) yrkande.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på Tomas Rådkvists (MP) yrkande och Greger Eneqvists (S) yrkande och finner att tekniska nämnden bifaller Greger Eneqvists (S) yrkande. Tekniska nämnden beslutar därmed att avslå Tomas Rådkvists (MP) yrkande om att molokstationen inte ska läggas ner och att hänvisa frågan till avfallsberedningen för förslag till lösning.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut om att ta emot informationen och finner att det vinner bifall.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-02

Presentation på sammanträde

## TN § 129 Information om ny avfallslagstiftning

Ärendenummer: TN 2026/1668

### Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden tar emot informationen om den nya lagstiftningen och vad den kommer att innebära för uppdraget inom kommunal avfallshantering.

---

### Sammanfattning

Regeringen har den 29 april beslutat om förändring av avfallslagstiftningen i syfte att öka materialåtervinningen (proposition 2025/26: 108 Reformer av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning). Förändringarna ska träda i kraft den 1:e juli 2026. Det är flera förändringar som ändrar delar av uppdraget för insamling av kommunalt ansvar. De största förändringarna är att detaljhandeln ska undantas från det kommunala avfallsansvaret och ska själva ordna med insamling och behandling av sitt kommunala avfall genom att anlita privata avfallsverksamheter. Samtidigt måste regionen kunna erbjuda sin verksamhet genom ett andrahandsansvar. Avfallsplanen ska förenklas och utgå från den nationella avfallsplanen. Kraven på att aktivt arbeta med återvinning och återbruk ökar, samtidigt ska det framgå i särredovisningen hur mycket detta kostar.

Nedan redovisas förändringarna i korthet:

- Ansvarsförändring:
  - Detaljhandeln föreslås ta över ansvaret för samtliga av sina avfallsströmmar som klassificeras som kommunalt avfall.
  - Samtliga verksamheter kommer ha eget ansvar för insamling av förbrukat matfett (spillfett), förbrukat kontorspapper och returpapper.
- Kommunalt andrahandsansvar: Kommunen får ett andrahandsansvar för att garantera hantering av avfall från ovan ansvarsförändring i vissa situationer såsom orimligt höga kostnader, orimliga villkor eller långa körsträckor.
- Förenklat dispenssystem: Möjliggöra för fler verksamheter att själva hantera sitt avfall. Ansökan om dispens kommer framöver att hanteras av länsstyrelsen i stället för kommunen.
- Tillsyn: Tillsynsansvaret för kommunens egna avfallsskyldigheter flyttas från kommunen till länsstyrelsen.
- Eftersortering: Förslag om krav på eftersortering för att öka materialåtervinningen.
- Avfallsplaner: Den kommunala avfallsplanen ska utgå från den nationella avfallsplanen. Vissa förenklningar införs från tidigare avfallsplaner, bland annat ska planen inte längre omfatta övriga avfallsverksamheter.

- Ekonomisk särredovisning när det gäller det kommunala avfallsansvaret enligt 15 kap. Miljöbalken. Kommunen måste bland annat redovisa overheadkostnader samt kostnader för återvinning och återbruk.
- Med den korta omställningsperioden för ansvarsförändringen för detaljhandel och insamlingen av förbrukat matfett som ska träda i kraft redan den 1:e juli 2026 kommer regionens verksamhet att erbjuda en övergångsperiod till den 31:e december 2026. Samtal har förts med bland annat Tillväxt Gotland. Den 1:e januari 2027 kommer regionen inte längre kunna erbjuda insamling av kommunalt avfall för detaljhandeln. Otydligheter finns i lagen om vilka som ska anses vara detaljhandel. Flera kommuner bedömer att det enbart omfattar de företag som har angivit sitt huvud SNI (verksamhetskod) under huvudgruppen 47. En kommunikationsplan ska tas fram för detta med information på hemsidan.

Ärendet behandlades på Avfallsberedningen 2026-03-25 samt 2026-05-26.

#### **Bedömning**

Den nya lagförändringen innebär att detaljhandeln inte längre kommer att vara inom Regionen Gotlands ansvar för insamling, det innebär färre kunder och tydligare regler gentemot dessa företag. Samtidigt som denna förändring införs kommer en ny lag den 1:e augusti, Lagen om offentlig säljverksamhet (SFS 2026:578). Lagen reglerar säljverksamhet som bedrivs av offentliga aktörer i Sverige. Lagen syftar till att förbättra konkurrensen genom att förhindra otillbörlig påverkan på privata företag. Huvudreglerna inkluderar att offentliga aktörer inte får bedriva säljverksamhet som på ett otillbörligt sätt påverkar privata aktörers möjligheter att verka på marknaden. Avfall Sverige kommer inom kort att publicera ett PM med kommentarer angående lagens tillämpning som riktar sig till kommunala avfallsorganisationer samt behandlingsanläggningar.

**Barn- och genusperspektiv** – Lagförändringen med ökad materialåtervinning gagnar de kommande generationerna.

**Landsbygdsperspektiv** – Lagförändringen påverkar hela Gotland.

**Ekonomisk konsekvensanalys** – Antalet abonnenter bedöms minska, med ungefär 450 stycken. Grundavgiften för verksamheter enligt avfallstaxan är 945 kronor/år exkl. moms. Hämtnings- och behandlingsavgiften är en direkt ersättning till upphandlade entreprenörer. Detta innebär att intäkter från grundavgiften i avfallstaxan kan minska med ungefär 425 000 kronor/år exkl. moms, vilket motsvarar 1% av budgeterad intäkt för hela grundavgiften.

**Miljö- och klimatperspektiv** – Syftet med lagförändringarna med ökad återvinning och återbruk kommer bidra till att miljön och klimatet påverkas positivt.



**Ärendets behandling under mötet**

Senior sakkunnig Birger Björkman föredrar ärendet.

**Proposition**

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-02

Minnesanteckningar avfallsberedningen 2026-03-25

Minnesanteckningar avfallsberedningen 2026-05-26

Presentation på sammanträde

## TN § 130

## Revidering av tekniska nämndens delegationsordning 2026

Ärendenummer: TN 2026/9

Paragraf föregående instans: TN AU § 97

### Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden beslutar att godkänna förslaget till revideringar av tekniska nämndens delegationsordning, att gälla från och med 2026-06-30.

---

### Sammanfattning

Inför sammanslagningen av teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen 2026-01-01 anpassades stora delar av respektive nämnds delegationsordning. Nödvändiga förändringar i delegationsordningen sker löpande genom avstämningar med förvaltningens avdelningar och enheter, med syfte att hålla den korrekt och aktuell för den verksamhet som bedrivs. Revideringarna som nu föreslås hänger samman med ny lagstiftning och anpassningar till förvaltningens rutiner.

### Bedömning

Följande delar i delegationsordningen föreslås bli reviderade:

#### 1. Administrativa ärenden

1.14 Redaktionell ändring, rätten till vidaredelegering står i kommentarsfältet.

#### 6. Vatten, avlopp

Enligt KFVA (Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen) §10 har huvudmannen rätt att tillfälligt begränsa eller avbryta vattenleveransen när denna bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada och för underhåll, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar. Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar. Vid bevattningsförbud innefattar normalt att dricksvatten endast får användas till mat, dryck och personlig hygien. Vid planlagt leveransbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

För att bättre täcka in de olika skäl som kan gälla för begränsningar/förbud gällande dricksvattnet ges delegationen en formulering som passar bättre med föreskrifterna (ändring av punkt 6.5).

#### 7. Avfall

Avfall kommer, under förutsättning av regeringens beslut, efter den 1 juli att få en ny typ av ärende att handlägga. Det bygger på ny lagstiftning i Miljöbalken om att detaljhandel (exkl. torghandel) själva ska ta hand om sitt eget avfall.

Men om en verksamhet kan uppvisa att ett av följande krav uppfylls så kan kommunen besluta att de ska kunna ingå i kommunens insamling:

1. det finns ett bristande utbud av tjänster för avfallshanteringen.
2. transportavstånden är orimligt långa.
3. avfallshanteringstjänsterna erbjuds med oskäligen avtalsvillkor.

Kommunens ansvar för att hantera avfallet ska vara tidsbegränsat och gälla för en period om fem år från den dag begäran godkänns.

Delegationsordningen föreslås kompletteras med att ge delegation om att fatta beslut i dessa ansökningar (ny punkt 7.4).

### **9 Fastigheter: Försäljning, köp, markupplåtelser**

#### **Olovligt ianspråktagande av regionägd mark**

Region Gotlands markägarskap innebär ett ansvar att förvalta den mark som regionen äger. Det är inte ovanligt att mark som regionen äger ootillbörligen tas i anspråk av annan part för olika enskilda ändamål. Det är heller inte ovanligt att motpart inte vidtar rättelse vid anmodan varför förvaltningen behöver tillämpa andra verktyg för att rättelse ska kunna ske, till exempel begäran om handräckning från Kronofogden.

Detta har historiskt hanterats inom den löpande verksamheten som verkställighet av markägarskapet men som en del i arbetet med att utveckla arbetet med aktiv förvaltning av mark behöver anpassning ske för att hantera gränsdragningsproblematik och skapa tydlighet för förvaltningens hantering av dessa frågor.

En ny punkt (9.8) föreslås som tydliggör detta.

#### **Grannemedgivande bygglovsbefriad åtgärd**

Efter en lagändring den 1 december 2025 så kan kommunen som fastighetsägare och huvudman för allmän plats med kommunalt huvudmannaskap lämna medgivande till enskild om att denne medges uppföra en bygglovsbefriad åtgärd inom dennes egna fastighet närmare än 4,5 meter till allmän platsmark, medgivandet är en förutsättning för att enskild ska kunna uppföra en sådan åtgärd bygglovsbefriad. Medgivandet är ett civilrättsligt partsförhållande och rymmer inte inom nuvarande delegationer.

Frågor om medgivande av den här typen är av relativt enklare karaktär och föreslås kunna besvaras av medarbetare inom parkenheten, gatu- och trafikheten samt mark- och exploateringsenheten respektive beroende på vilken mark som angränsar där medgivandet söks.

Delegationsförteckningen föreslås utökas med delegation för medarbetarna inom berörda enheter (ny punkt 9.15).

### **Ärendets behandling under mötet**

Förvaltningen har gjort en redaktionell ändring i tjänsteskrivelsen inför tekniska nämndens sammanträde.

Verksamhetskoordinator Bo Hultemar föredrar ärendet.

**Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

**Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämnden beslutar att godkänna förslaget till revideringar av tekniska nämndens delegationsordning, att gälla från och med 2026-06-30.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-27

Förslag – Delegationsordning för tekniska nämnden

Presentation på sammanträde

**Skickas till**

Samtliga avdelningar inom tekniska nämndens verksamhetsområde

## TN § 131

## Information om proaktivt arbete inför vattensommaren 2026

Ärendenummer: TN 2026/1627

Paragraf föregående instans: TN AU § 98

### Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden mottar informationen.

---

#### Sammanfattning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen (TSF) etablerade under tidig vår 2026 en vattensommargrupp med uppdrag att genomföra ett antal proaktiva insatser inför sommaren. Syftet med gruppens arbete är att stärka förutsättningarna att hantera en möjlig vattenbrist på Gotland. Arbetet har genomförts som ett komplement till de omfattande insatser som VA – driftsorganisation genomför i infrastrukturen, och i samarbete med Länsstyrelsen på Gotland samt flera nationella myndigheter.

Bland annat har gruppen arbetat kunskapshöjande genom politikerträff om vattnet, interna kunskapsinsatser för att öka medarbetarnas kunskap om läget, mediasamordning, särskilda samordningsinsatser för näringslivet på Gotland och konkret beredskapsplanering, bland annat genom att TSF stod värd för en omfallsplaneringsdag på Gotland med flertalet nationella myndigheter och medarbetare som tillsammans scenarioplanerade för insatser.

#### Bedömning

**Barn- och genusperspektiv** - Vattenfrågan påverkar alla som bor, lever och verkar på Gotland. Att ha en god förberedelse inför årets sommarsäsong kommer att gynna alla kön och åldrar.

**Landsbygdsperspektiv** - Arbetet har inte avgränsats till Visby, utan dialoger har förts med parter från hela ön – och arbetet inom VA inför sommaren påverkar hela det geografiska området.

**Ekonomisk konsekvensanalys** - Kostnaderna för själva arbetet med gruppen vattensommar har varit små, samtidigt är det omfattande arbetet som görs i VA-infrastrukturen mycket stora. De hanteras i ordinarie budgetprocess.

**Miljö- och klimatperspektiv** - Vattenfrågan är en helt avgörande naturresurs och en av Gotlands i särklass viktigaste hållbarhetsfrågor.

#### Ärendets behandling under mötet

Utvecklingsledare Nathalie Ahlstedt Mantel och enhetschef Patrik Johansson föredrar ärendet samt presenterar lägesbild och prognos inför sommaren 2026.

Produktionen av dricksvatten är stabil och beräknas stabiliseras ytterligare när vissa pågående åtgärder för att stärka vattenförsörjningen slutförs i juni.

Mycket liten nederbördsmängd har fallit och grund- och ytvattennivåerna är låga. Marginalerna är små och alla uppmanas fortsatt att hjälpas åt att använda vattnet ansvarsfullt och hållbart. Ett intensivt arbete pågår fortsatt med att stärka vattenförsörjningen och att samverka med näringar och myndigheter. Vattenbesparande åtgärder har införts och förvaltningen förbereder för ytterligare åtgärder att vidta vid behov. Aktuellt vattenläge publiceras varje onsdag på Region Gotlands hemsida.

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämnden mottar informationen.

### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-18

Presentation på sammanträde

## **TN § 132**

### **Remiss. Motion - Fördjupad Klimatriskutredning för Region Gotlands VA-försörjning**

Ärendenummer: TN 2026/694

Paragraf föregående instans: TN AU § 99

#### **Tekniska nämndens beslut för slutligt beslut i regionstyrelsen och regionfullmäktige**

- Motionens första punkt bifalls på så sätt att tekniska nämnden i egenskap av VA-huvudman får i uppdrag att genomföra en fördjupad analys om samtliga möjliga klimatrisker avseende Region Gotlands ansvar för allmän VA-försörjning
- Motionens andra punkt anses besvarad.

---

#### **Sammanfattning**

I en motion yrkar Gabriella Hammarskjöld (C) att tekniska nämnden ges i uppdrag att i dialog med politiken utreda samtliga möjliga klimatrisker avseende Region Gotlands ansvar för allmän VA-försörjning samt att riskerna för återkommande störningar på både dricksvattenkvalitet och distributionskapacitet kopplat till klimatförändringar tas på större allvar och att det förebyggande arbetet prioriteras högre i det fortsatta VA-arbetet.

Bakgrunden är att varken Region Gotlands Klimatanpassningsplan från 2023 eller Vattentjänstplan från 2025 omfattar klimatriskerna värmebölja/höga temperaturer och torka. Vidare hänvisar motionären till Region Gotlands kommunikation i samband med att kokrekommendationerna för dricksvatten i Visbyområdet hävdades, där det hänvisades till att dricksvattnet blivit otjänligt på grund av orsaker som relaterar till klimatförändringar och att dessa klimatförändringsorsaker inte förklarades. Avslutningsvis lyfter motionären att de stora störningarna av vattenförsörjningen i Visbyområdet resulterade i att dricksvattnet under en längre tid blev obrukbart.

Motionen har remitterats till tekniska nämnden för yttrande. Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen delar motionärens uppfattning om att det är av stor vikt att Region Gotland verkar för att långsiktigt trygga den allmänna VA-försörjningen utifrån klimatrelaterade risker både avseende kvantitet och kvalitet. Det är mot denna bakgrund som Region Gotlands VA-policy 2040 från 2024 innehåller övergripande policypunkter (P2 och P3) med tillhörande strategier som bland annat kretsar kring att klimatanpassa den allmänna VA-försörjningen. Förvaltningen konstaterar att motionärens yrkande om utökade och breddade analyser utifrån samtliga möjliga klimatrisker avseende Region Gotlands allmänna VA-försörjning således går i linje med intentionerna i VA-policy 2040.

Emellertid bedömer förvaltningen att sådana utredningar skulle innebära att tekniska nämnden ges i uppdrag att utreda klimatrelaterade risker som ännu inte omfattas av lagkrav. Därmed är det av stor vikt att ett sådant uppdrag även omfattar adekvata resurser för dess genomförande.

VA-verksamheten har under en längre tid arbetat med ett systematiskt förbättringsarbete i relation till VA-infrastrukturen, vilket belyses i bland annat Förnyelseplan för VA-ledningsnätet som antogs 2021 som en del av VA-plan 2018. Precis som resten av VA-Sverige hanterar Region Gotland en stor underhållsskuld i VA-systemet, som utmanas ytterligare av pågående och framtida klimatförändringar.

Samtidigt har verksamheten hanterat en rad löpande oplanerade händelser som krävt extraordinära insatser, såsom Clostridiumutbrottet 2023, risk för vattenbrist under sommaren 2025 och planktonorganismer i dricksvattnet vintern 2025/2026. Med anledning av de händelserna har VA-verksamheten ökat takten i sitt beredskapsarbete, och arbetar nu proaktivt med beredskap, kommunikation, lägesbilder och kunskapshöjningar som ett komplement till de omfattande insatser som görs i VA-infrastrukturen. Detta för att öka robustheten, redundansen och driftssäkerheten i Region Gotlands allmänna VA-försörjning.

### **Bedömning**

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen delar motionärens uppfattning om att det är av stor vikt att Region Gotland verkar för att långsiktigt trygga den allmänna VA-försörjningen utifrån klimatrelaterade risker både avseende kvantitet och kvalitet.

Förvaltningen bedömer att motionärens förslag om utökade och breddade analyser utifrån samtliga möjliga klimatrisker avseende Region Gotlands ansvar för allmän VA-försörjning överensstämmer med inriktningarna i flertalet av Region Gotlands styrdokument, bland annat VA-policy 2040 och Vattentjänstplanen. Förslaget överensstämmer även med vissa av de författningsändringar som föreslås i SOU 2024:82, Ökad VA-beredskap gällande LAV, som presenterades i december 2024. Emellertid bedömer förvaltningen att sådana utredningar skulle innebära att tekniska nämnden ges i uppdrag att utreda klimatrelaterade risker som ännu inte omfattas av lagkrav. Därmed är det av stor vikt att ett sådant uppdrag även omfattar adekvata resurser för dess genomförande. Förvaltningen föreslår mot denna bakgrund att motionens första punkt bifalls.

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att VA-verksamheten redan i dagsläget tar risken för återkommande störningar avseende dricksvattenkvalitet och distributionskapacitet på stort allvar och att det förebyggande arbetet är högt prioriterat. VA-verksamheten har under en längre tid arbetat med ett systematiskt förbättringsarbete i relation till VA-infrastrukturen, vilket belyses i bland annat Förnyelseplan för VA-



ledningsnätet som antogs 2021 som en del av VA-plan 2018. Precis som resten av VA-Sverige hanterar Region Gotland en stor underhållsskuld i VA-systemet, som utmanas ytterligare av pågående och framtida klimatförändringar.

Samtidigt har verksamheten hanterat en rad löpande oplanerade händelser som krävt extraordinära insatser, såsom Clostridiumutbrottet 2023, risk för vattenbrist under sommaren 2025 och planktonorganismer i dricksvattnet vintern 2025/2026. Med anledning av de händelserna har VA-verksamheten ökat takten i sitt beredskapsarbete, och arbetar nu proaktivt med beredskap, kommunikation, lägesbilder och kunskapshöjningar som ett komplement till de omfattande insatser som görs i VA-infrastrukturen. Detta för att öka robustheten, redundansen och driftssäkerheten i Region Gotlands allmänna VA-försörjning. Förvaltningen föreslår mot denna bakgrund att motionens andra punkt anses besvarad.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Utvecklingsledare Nathalie Ahlstedt Mantel och översiktsplanerare Max Sundberg Wallman föredrar ärendet.

#### **Yrkanden**

Centerpartiet, genom Eva Gahnström (C), yrkar att tekniska nämnden bifaller motionens båda punkter.

Tekniska nämndens ordförande Mariette Nicander (M), Tomas Rådkvist (MP) och Per Edman (V) yrkar att tekniska nämnden bifaller arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och Centerpartiets yrkande och finner att tekniska nämnden bifaller arbetsutskottets förslag till beslut. Tekniska nämnden beslutar därmed att föreslå regionstyrelsen och regionfullmäktige att bifalla motionens första punkt samt att anse motionens andra punkt besvarad.

#### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden för beslut i regionstyrelsen och regionfullmäktige**

- Motionens första punkt bifalls på så sätt att tekniska nämnden i egenskap av VA-huvudman får i uppdrag att genomföra en fördjupad analys om samtliga möjliga klimatrisker avseende Region Gotlands ansvar för allmän VA-försörjning.
- Motionens andra punkt anses besvarad.

#### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-19

Motion daterad 2026-02-16

Presentation på sammanträde

**Skickas till**  
Regionstyrelsen

## TN § 133 VA-taxa höjning per 1 oktober 2026

Ärendenummer: TN 2026/1715

Paragraf föregående instans: TN AU § 101

### Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att föreslå regionfullmäktige att VA-taxans bruksavgifter höjs med 15 procent.
2. Höjningen ska gälla från 1 oktober 2026.
3. Tekniska nämnden beslutar att ge teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att göra en översyn av taxemodellen för VA.

---

### Sammanfattning

Taxan för Region Gotlands allmänna vatten- och avloppsanläggning är uppdelad i anläggnings- och bruksavgifter. Anläggningsavgiften ska täcka kostnaden för att ansluta en fastighet till det kommunala vatten- och avloppsnätet. I övrigt finansieras VA-verksamhetens kostnader av bruksavgiften som består av en fast och en rörlig del.

VA-taxan ska löpande anpassas för att uppnå full kostnadstäckning. VA-verksamhetens prognostiserade resultat för 2026 uppgår till -34,9 miljoner kronor enligt månadsrapport för april (TN 2026/1234). Det egna kapitalet för VA är negativt och uppgår till -29,6 miljoner kronor.

Gotland har de senaste åren drabbats av vattenutmaningar och bakom utmaningarna finns tre sammanlänkade faktorer som inte är unika för Gotland. En är brist på produktionskapacitet i en åldrande infrastruktur som förnyas för långsamt. En annan är vikande vattentillgång när klimatförändringar krymper grundvattenmagasinen och lägg därtill försämrad råvattenkvalitet när ökad avrinning för med sig organiskt material, bakterier och parasiter in i vattentäkterna. Enligt branschorganisationen Svenskt Vatten underinvesteras det i Sveriges VA-infrastruktur med 10 miljarder kronor per år – och på Gotland syns det i dagsläget tydligare än på andra platser.

Förvaltningen tar situationen på största allvar och arbetar aktivt på kort, medellång och lång sikt. På kort sikt stabiliseras systemen med trycksänkningar, vattentillförsel från andra delar av ön, extern expertis och ett planerat tillfälligt vattenverk. På medellång sikt pågår löpande reinvesteringar såsom exempelvis uppgradering av reservoarer, förbättrat barriärskydd och förstärkt UV-rening. På lång sikt utreds nya och mer robusta vattenkällor såsom exempelvis dammar, nya täkter och möjliga avsaltningsslösningar.

Dessa utmaningar påverkar i hög grad verksamhetens kostnader. Samtidigt har kostnader för material och förbrukningsartiklar ökat påtagligt de senaste åren.

De tillfälliga vattenverk som hyrs in tills permanenta lösningar är på plats är kostsamma. Under första kvartalet 2026 så har debiterad mängd vatten minskat med 16,9 procent jämfört med samma period förra året. En förklaring till minskningen är de kvalitetsproblem som Visby med omnejd drabbades av i december 2025 och januari 2026. En effekt av detta syns i minskade intäkter men är också ett gott tecken på att kampanjer och information rörande sparsamhet med vatten fungerar.

För att uppnå ekonomisk balans är höjning av taxan en åtgärd. Därutöver krävs ytterligare åtgärder såsom exempelvis genomlysning av VA-verksamhetens kostnader och debitering inom Region Gotland. Att höja taxan för att på kort sikt nå full kostnadstäckning bedöms inte vara möjligt då effekten för VA-abonnenterna skulle bli alltför stor. Då någon större tillströmning av nya abonnenter och därmed ökade intäkter i form av anläggningsavgifter inte förväntas har fokus varit på brukningsavgifterna. Höjning av anläggningsavgiften föreslås göras med årlig indexuppräknings och beslutas av tekniska nämnden under hösten 2026 och gäller från 1 januari 2027.

Efter prognostisering av 2026 års resultat (-34,9 miljoner kronor) har simulering gjorts för att exemplifiera hur olika alternativ för höjning av brukningsavgifterna påverkar VA-verksamhetens resultat. Alternativen nedan visar årliga resultat och effekten på balanserat eget kapital med höjning av brukningsavgiften enligt tre scenarier.

- Höjning med 10% under perioden 2027-2031 innebär:
  - årliga plusresultat från 2029
  - balanserat eget kapital 2034
- Höjning med 15% per år under perioden 2027-2031 innebär:
  - årliga plusresultat från 2027
  - balanserat eget kapital 2032
- Höjning med 15% till 2027 och sen 10% för perioden 2028-2031 innebär:
  - resultat 2027 = 0 kr
  - årliga plusresultat från 2028
  - balanserat eget kapital 2033

Utanför denna tänkta justering av taxan finns ett stort och långsiktigt projekt, renovering av Visby innerstads ledningsnät samt de drift- och kapitalkostnader som exploateringen av Visborgsområdet beräknas medföra.

### **Bedömning**

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att en höjning av VA-taxans brukningsavgifter, för såväl fast som rörlig del, bör göras med 15 procent från 1 oktober 2026. Eventuella beslut om ytterligare höjningar enligt genomförda simuleringar av VA-taxan bör beredas och fattas beslut om löpande under de kommande åren.

**Barn- och genusperspektiv** – behov av dricksvatten är likvärdigt för alla boende och besökare på Gotland.

**Landsbygdsperspektiv** – förslaget rör alla anslutna VA-abonnenter på hela Gotland och behövs för fortsatt utbyggnad av kommunalt VA på Gotland.

**Ekonomisk konsekvensanalys** – höjning av bruksavgiften beräknas innebära ökade intäkter under 2026 med 10 miljoner kronor och på helårsbasis 38 miljoner kronor.

Höjning av VA-taxan innebär konsekvenser för regionens egna verksamheter då fastighetsförvaltningsavdelningen får en ökning av VA-kostnader med ca 2,6 miljoner kronor på årsbasis.

**Miljö- och klimatperspektiv** – påverkas inte.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Förvaltningen har kompletterat tjänsteskrivelsen inför tekniska nämndens sammanträde.

Enhetschef Jacob Lundmark och ekonomichef Ylva Svangren föredrar ärendet.

#### **Yrkanden**

Tomas Rådkvist (MP) yrkar att tekniska nämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en översyn av taxemodellen för VA.

Tekniska nämndens ordförande Mariette Nicander (M) yrkar bifall till Tomas Rådkvists (MP) yrkande.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på Tomas Rådkvists (MP) tilläggsyrkande och finner att det vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

#### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämndens arbetsutskott hänskjuter ärendet till tekniska nämnden utan eget yttrande.

#### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-01

Förslag till reviderad VA-taxa

Förslag till reviderad taxa för hämtning av tillfälligt vatten

Presentation på sammanträde

**Skickas till**  
Regionstyrelsen

## **TN § 134                      Strategisk skyfallsplanering**

Ärendenummer: TN 2026/1138

Paragraf föregående instans: TN AU § 102

### **Tekniska nämndens beslut**

Tekniska nämnden tar emot informationen.

---

#### **Sammanfattning**

Förvaltningen har för avsikt att ansöka om externa medel från Regionalfonden Småland och öarna för att bedriva en förstudie under år 2027. Syftet med förstudien är att undersöka och ta fram ett nytt arbetssätt för att planera och hantera skyfallsvatten inom främst Visby med omnejd. Arbetsnamnet till förstudien är strategisk skyfallsplanering. Oavsett om medel beviljas från regionalfonden eller inte behövs en ny samordningsfunktion för strategisk skyfallsplanering i teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen och ett nytt arbetssätt i Region Gotland kring skyfallsfrågorna.

Bakgrunden är att förvaltningen identifierat problem och behov inom området skyfallsplanering och -hantering som behöver åtgärdas. Förvaltningen ser ett stort behov av ökad samordning och möjlighet att lyfta blicken från mindre avgränsade projekt som detaljplaner och andra exploateringsprojekt för att kunna titta på skyfallsvattnet i ett större sammanhang. Det rör alla delar inom den fysiska planering och förvaltningen av infrastruktur, från grå som exempelvis trafik, VA och bebyggelse till blå och grön som parker och naturområden.

Förvaltningen vill informera tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden om situationen och ge möjlighet att ställa frågor.

#### **Bedömning**

Förvaltningen bedömer att tekniska nämnden samt miljö- och byggnämnden behöver informeras om problematiken och behovet av strategisk skyfallsplanering. Dels för att få möjlighet att sätta sig in och ställa frågor om aktuella utmaningar hos förvaltningen, dels för att det framgent kommer att behöva tas ställning till både prioritering och budget kring den aktuella frågan.

#### **Barn- och genusperspektiv samt landsbygdsperspektiv -**

Klimatanpassning är en jämställdhets- och rättvisefråga där frågor om fördelning och prioritering av risker och avhjälpande åtgärder är centrala. Det handlar om allas lika rättigheter och möjlighet till inkludering oavsett vem du är, i linje med Agenda 2030. I arbetet med att till exempel ta fram riktlinjer för skyfall i trafikinfrastrukturen kommer det vara viktigt att titta på för vem och hur vi anpassar.

**Ekonomisk konsekvensanalys** - I dagsläget hanteras frågan främst inom avgränsade projekt och detaljplaner, vilket leder till lokala och kortsiktiga

lösningar. En samordnad hantering och bättre förhandsinformation kan leda till färre utredningar eller mer riktade utredningar i främst exploateringssammanhang. Kostnaden av förebyggande anpassningar i sig, är som känt, långt lägre än kostnaden för att i stället ta hand om de skador som uppstår där det inte har anpassats.

Skyfallshantering bedöms inte ge negativa miljöeffekter, utan kan tvärtom bidra positivt. Genom naturbaserade lösningar finns potential att öka kunskapen och förbättra hanteringen av regnvatten, exempelvis genom att ta tillvara vatten lokalt och låta det bli en resurs i stället för att leda bort det till havet.

För tillfället krävs inga tilläggsanslag eller ökade kostnader. Projektorganisationen kommer främst att bestå av befintliga resurser. Om externa medel inte beviljas återkommer förvaltningen i frågan. För att kunna göra skyfallsanalyser integrerat med dagvatten behöver ett IT-system köpas in till en uppstartskostnad av ca 120 000 sek, därefter tillkommer en årlig licenskostnad om 20 000 sek. Ansökan om externa medel till förstudien avser omfatta både investering för den uppstartskostnaden samt för personalkostnader. Licenskostnaden för IT-systemet bekostar förvaltningen. En kostnad som bedöms kunna räknas hem på kort sikt. Det läggs idag mycket tid på att försöka analysera och förutse risker och behov i otillräckliga system.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Fysisk planerare Johanna Snöbohm föredrar ärendet.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

#### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämnden tar emot informationen.

#### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-19

Presentation på sammanträde

#### **Skickas till**

Avdelning samhällsplanering, MBN 2026/187.



## TN § 135 Söderväg – Begäran om ersättning

Ärendenummer: TN 2026/1712

Paragraf föregående instans: TN AU § 103

### Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden beslutar att inte betala ut ersättning till näringsidkare längs Söderväg för förlorade intäkter under projektets genomförandetid.

---

### Sammanfattning

Näringsidkare längs Söderväg har inkommit med en hemställan till Region Gotland där de begär ersättning för att de har blivit negativt påverkade av lednings- och vägarbete längs Söderväg.

Näringsidkarna framför att arbetet har lett till ”begränsad tillgång, minskad synlighet och en betydande minskning av kundtrafik, vilket har resulterat i ekonomiska förluster för de berörda verksamheterna”. Näringsidkarna har framhållit att Mjölby kommun har lämnat ersättning vid vägarbete (projekt Kungsvägen år 2025/2026) och att de önskar att regionen prövar ersättning i linje detta för att milda de ekonomiska konsekvenser som vägarbetet har medfört.

### Kvarteret Järnvägen

Ombyggnationen av Söderväg och Peder Hardings väg genomförs delvis inom ramen för exploateringsprojektet Kvarteret Järnvägen. Inom exploateringsprojekt möjliggörs det för cirka 165 bostadslägenheter samt lokaler för kontor- och centrumverksamhet genom dels förtätning av befintlig bebyggelse och ianspråktagande av parkmark. I exploateringsprojektet ingår investeringar i de allmänna ytor som finns runt kvarteret för att bland annat öka trafiksäkerheten för gående och cyklister och för att ge träden i området bättre förutsättningar att överleva i stadsmiljön. Arbetena på Söderväg inleddes med ledningsarbeten där vatten- och avloppsledningar och fjärrvärme förnyades.

Ombyggnaden av Söderväg har varit omfattande och arbetena har pågått under två års tid. Arbetena var planerade att starta januari 2024, starten flyttades efter dialog med näringsidkarna till september 2024. Ledningsprojektet färdigställdes under april månad 2025. Därefter pausades arbetena i överenskommelse med näringsidkarna under våren/sommaren för att under slutet av augusti påbörja återställningen av Söderväg. Arbetena slutförs under maj 2026.

Projektet har vid flertalet tillfällen anpassat tidplanen och projektets genomförande för att möjliggöra större trafikflöde på gatan under jul, påsk och sommar samt näringsidkarnas önskemål om genomfartstrafik längs Söderväg. Detta är en faktor till varför projektet har dragit ut på tiden.

För att hålla näringsidkarna informerade om projektets framfart och påverkan i området har regelbundna möten hållits digitalt med verksamheterna och fastighetsägare för att sedan ersättas av informationsbrev.

### **Projekt i Mjölby kommun**

Mjölby kommun genomför ombyggnation av en centralt belägen gata. Näringsidkarna utmed vägen har signalerat minskade intäkter till följd av minskat antal kunder. Gatan har varit helt avstängd för biltrafik och tillgängligheten till entréer till fots har tillfälligt försämrats. Projektets genomförandetid har näst intill fördubblats i och med en försening på 8 månader.

Kommunstyrelsen fattade i december 2025 beslut om att näringsidkare med enda tillfart/kundentré via den del av gatan som är avstängd har möjlighet till kompensation av lokallhyran (kommunen är inte fastighetsägare).

Möjligheten till hyreskompensation begränsades till näringsidkaridkare som bedrev verksamhet inom hotell- och restaurang samt handel. Ersättning betalas endast för den tid som projektet har blivit försenat. Tanken med ersättningen som betalas ut är att den ska ses som en nedsättning av hyran på grund av att lokalen har varit påverkad. Ersättningen betalas direkt till fastighetsägarna inte till näringsidkarna. Näringsidkarna ska kunna påvisa minskad omsättning.

Ett skäl till att kommunen betalar ersättning i det här fallet är att trygga näringsidkarnas ekonomiska uthållighet då projektet har fått mer än fördubblad genomförandetid.

### **Juridiska förutsättningar**

Kommuner har rätt att utföra gatuarbeten för att anlägga eller förnya anläggningar och betalar normalt inte ersättning till näringsidkare eller fastighetsägare som påverkas av detta.

Lagstiftningen ger möjlighet till näringsidkare som har lidit ekonomisk skada att framställa krav på skadestånd med stöd av 32 kap. 1 § miljöbalken. Skadan måste ha orsakats genom uppsåt eller vårdslöshet och varit så stor att den inte bör tålas med hänsyn till förhållandena på orten eller till dess allmänna förekomst under jämförliga förhållanden. Domstolar har vid prövade fall varit restriktiva med att ersätta skadelidande för minskade intäkter vid ombyggnation i liknande situationer.

### **Bedömning**

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att arbetena längs Söderväg inte är skäl till ekonomisk ersättning enligt 32 kap 1§ MB och att regionen inte heller i övrigt ska ersätta näringsidkarna ekonomiskt.

Det har med få dagars undantag alltid funnits alternativa vägar till näringsverksamheterna och tillgång till deras entréer. Ombyggnationen har inte

föranlett någon total avstängning för cyklister eller fotgängare så att dessa inte har haft möjlighet att ta sig fram med undantag för enstaka tillfällen.

Regionen har aktivt verkat för att minska påverkan på näringsidkarna och har arbetat för att möjliggöra trafikflöden på hela vägsträckan under hela projektets genomförandetid (periodvis har fastigheterna längs vägen försörjts från olika håll och vid vissa tillfällen har trafiken längs sträckan varit enkelriktad). När önskemål har inkommit från näringsidkarna i området har frågorna diskuterats gemensamt för att hitta lösningar som innebär minst påverkan av trafikflödena i området. Regionen har utifrån inkomna önskemål anpassat genomförandet av projektet, vissa anpassningar har inneburit extra kostnader för Regionen.

#### Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

##### **1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv**

Regionens åtgärder på Söderväg är befogade och saknar de förutsättningar (uppsåt/vårdslöshet) som krävs för att ersättning enligt 32 kap. 1 § miljöbalken ska vara aktuellt. Erfarenhet från likande projekt visar att det är ovanligt att ersättning betalas ut.

##### **2. Ekonomiskt perspektiv**

Regionens ekonomi påverkas inte av beslutet. I det fall beslut hade tagits om att betala ersättning hade konsekvensen blivit att ersättning även behöver prövas och eventuellt betalas ut i andra projekt där allmän plats byggs om.

##### **3. Barnperspektiv**

Ej aktuell.

##### **4. Jämställdhetsperspektiv**

Ej aktuell.

##### **5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv**

Ej aktuell.

##### **6. Klimat och miljöperspektiv**

Ej aktuell.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Förvaltningen har gjort en redaktionell ändring i tjänsteskrivelsen inför tekniska nämndens sammanträde.

Avdelningschef Jenny Iversjö föredrar ärendet.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

**Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämnden beslutar att inte betala ut ersättning till näringsidkare längs Söderväg för förlorade intäkter under projektets genomförandetid.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-01

Bilaga - Begäran om ersättning

Bilaga - Exempel från Mjölby som inkom med begäran om ersättning

Presentation på sammanträde

## TN § 136

### Återrapportering av uppdrag. Informationsärende rörande idrottsarrenden

Ärendenummer: TN 2024/1077

Paragraf föregående instans: TN AU § 104

#### Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att godkänna återrapporteringen rörande idrottsarrenden och förklarar uppdraget som avslutat.
2. Tekniska nämnden beslutar att ge teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att, utifrån kommunallagens 2 kapitel § 3 (likställighetsprincipen), ta fram förslag på riktlinjer för markupplåtelse för idrottsändamål.

---

#### Sammanfattning

Tekniska nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att inventera och återrapportera samtliga arrenden som finns för idrottsändamål, att lämna en beskrivning av arrendatorn och hur det utarrenderade området/byggnaden används, samt övriga eventuella bidrag (2024-09-18 § 177).

En inventering av förvaltningens markupplåtelser för idrottsändamål har genomförts. Det rör sig till största delen om arrenden men även markupplåtelser utan avgift förekommer.

I regionens ”Riktlinjer för markexploatering och försäljning av mark och fastigheter” från 2014 reglerades att den årliga avgiften för tomträtter och arrenden för idrottsändamål ska vara 0,5 kr/kvm och år. I de fall byggrätt för lokal finns ska avgiften vara 1 kr/kvm och år. Detta togs bort från riktlinjerna några år senare och ersattes med en generell skrivelse att arrendeavgifter ska fastställas utifrån ett marknadsvärde. Då det är svårt att uppskatta ett marknadsvärde för icke vinstdrivande verksamheter har beloppet 0,5 kr/kvm fortsatt att användas som riktvärde vid upplåtelse och reglering av tomträttsavgälder och arrendeavgifter för idrottsändamål.

För att täcka de administrativa kostnaderna har förvaltningen sedan några år tillämpat en miniavgift på 3 000 kr för alla nya arrenden.

Stöd till idrottsföreningar handläggs av regionstyrelseförvaltningens kultur- och fritidsavdelning. Driftsstöd kan ges för föreningens kostnader och ett villkor är att föreningen måste äga sin anläggning alternativt ha ett nyttjanderätts- eller arrendeavtal som löper på minst fem år. Arrendeavgiften räknas som bidragsberättigad kostnad. Då likställighetsprincipen ska råda och arrendeavgifterna ska vara marknadsmässiga bedöms eventuella bidrag vara irrelevanta i arrendefrågan och lämnas därför i övrigt därhän.

Vid en inventering av förvaltningens arrenden för idrottsändamål fann man att:

- Förvaltningen har 23 markupplåtelseavtal för idrottsändamål.
- Av dessa ligger 13 på en årlig avgift lägre än 0,5 kr/kvm.
- Fem av dessa är helt avgiftsfria varav en betalar med motprestation.
- Tolv av avtalen har en årsavgift lägre än 3 000 kr.
- För nio av upplåtelseerna utgår driftsstöd.

Det kan även nämnas att kultur- och fritidsavdelningen historiskt har upplåtit mark för idrottsändamål och då ofta avgiftsfritt. Även parkenheten och avfallsenheten har upplåtit mark för idrottsändamål. Förvaltningen har kännedom om sju sådana avtal men det kan eventuellt finnas fler.

För att få konsekvens och förutsägbarhet i avgifterna kan det konstateras att förvaltningen har att se över arrendeavgifterna för åtminstone tolv av dessa avtal. Detta får ske vid förvaltningens löpande hantering av arrende frågor och vid omförhandling av avtalsvillkoren.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Förvaltningen har uppdaterat beslutsunderlaget inför tekniska nämndens sammanträde, inklusive förslag till beslut om att förvaltningen får i uppdrag att ta fram en modell för avgifter för idrottsarrenden som säkerställer likabehandling.

Avdelningschef Jenny Iversjö och markingenjör Per Seigerlund föredrar ärendet.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

#### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämndens arbetsutskott hänskjuter ärendet till tekniska nämnden utan eget yttrande.

#### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-01

Bilaga återrapportering idrottsarrenden

Tekniska nämnden § 177 2024-09-18

Presentation på sammanträde

## TN § 137

## Erbjudande om rabatterad 30-dagarsbiljett inom kollektivtrafiken

Ärendenummer: TN 2026/1964

### Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att sänka priset med 50 % på samtliga 30-dagarsbiljetter enligt regeringens förordning.
2. Tekniska nämnden beslutar att begränsa erbjudandet enligt förordningen att gälla enbart 30-dagarsbiljetter som köpts och börjat användas tidigast den 1 juli 2026 och senast den 1 december 2026, med förbehåll att det fortfarande finns finansierade medel från regeringen.
3. Tekniska nämnden beslutar att makulera de 30-dagarsbiljetter som inte uppfyller kraven i förordningen. Ingen återbetalning på dessa biljetter beviljas.

---

### Sammanfattning

Regeringen har 2026-05-26 föreslagit ett riktat stöd till regionala kollektivtrafikmyndigheter i form av statsbidrag i syfte om att man skall kunna sänka ordinarie priset för månadsbiljett med motsvarande 50 procent tidigast fr.o.m. 1 juli t.o.m. 31 december 2026. Stödet ska kunna lämnas efter ansökan från regionala kollektivtrafikmyndigheter som har sänkt ordinarie pris på månadsbiljetter för obegränsat resande med 50 procent tidigast fr.o.m. 1 juli t.o.m. 31 december 2026. Stödet gäller endast för månadskort eller motsvarande periodbiljett. Även rabatterade månadsbiljetter (pensionärer, studenter osv.) omfattas.

Med anledning av ovan föreslår kollektivtrafikenheten en tillfällig sänkning av priset på 30-dagarsbiljetten med 50 procent under den aktuella perioden.

### Bedömning

Kollektivtrafikenheten bedömer att det finns goda skäl till att sänka priset på 30-dagarsbiljetten enligt regeringens förslag och föreslår därmed att tekniska nämnden i egenskap av kollektivtrafikmyndighet beslutar om detta.

Vid genomförandet av prissänkningen förutsätter kollektivtrafikenheten att villkoren i den kommande stödförordning följs som är en förutsättning för att ansökan om ersättning ska kunna ske.

### Ärendets behandling under mötet

Avdelningschef Therese Bendelin och enhetschef Jyrki Vainio föredrar ärendet.

Förvaltningen har tagit fram nytt förslag till beslut inför tekniska nämndens sammanträde, som innebär att tekniska nämnden föreslås besluta att:

1. Sänka priset med 50 % på samtliga 30-dagarsbiljetter enligt regeringens förordning.
2. Begränsa erbjudandet enligt förordningen att gälla enbart 30-dagarsbiljetter som köpts och börjat användas tidigast den 1 juli 2026 och senast den 1 december 2026.
3. Makulera de 30-dagarsbiljetter som inte uppfyller kraven i förordningen. Ingen återbetalning på dessa biljetter beviljas.

Tekniska nämnden för diskussion om återrapportering till nämnden under hösten 2026 kring ansökan om bidrag.

### **Yrkanden**

Greger Enqvist (S) yrkar att formulering ”med förbehåll att det fortfarande finns finansierade medel från regeringen” läggs till i beslutspunkt 2, ”Begränsa erbjudandet enligt förordningen att gälla enbart 30-dagarsbiljetter som köpts och börjat användas tidigast den 1 juli 2026 och senast den 1 december 2026, **med förbehåll att det fortfarande finns finansierade medel från regeringen.**”

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut avseende beslutspunkt 1 och finner att det vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut avseende beslutspunkt 2, med Greger Eneqvists (S) tilläggsyrkande, och finner att det vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut avseende beslutspunkt 3 och finner att det vinner bifall.

### **Protokollsanteckning**

Centerpartiet, genom Stefan Nypelius (C), medges följande protokollsanteckning:

”Centerpartiet tycker det positivt att det satsas på kollektivtrafiken. Vi tycker att vi regionalt på Gotland har bäst kunskap om hur kollektivtrafiken ska utvecklas.

Det som generellt efterfrågas är **hög turtäthet, kortare restider, hög punktlighet och smidiga byten.**

Vi tycker att varje region bör få besluta om hur stödet ska hanteras och prioriteras.”

### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-02

Presentation på sammanträde



**Skickas till**  
Regionstyrelseförvaltningen

## TN § 138                      Enskilda vägar - inriktningsbeslut

Ärendenummer: TN 2025/3476

Paragraf föregående instans: TN AU § 105

### Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden beslutar att ge teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att:

1. utforma en skriftlig handlingsplan för hur rådighet och en ordnad förvaltning för vägar till och från utpekade bad- och besöksplatser enligt strategin och målpunkter för regionalt intresse kan ske.
2. att påbörja processen om att överlämna enskilda vägar med statsbidrag till motpart som redan idag önskar att ta över hanteringen av sin enskilda väg.
3. utforma en skriftlig handlingsplan för hur återlämning av skötseln av driften till väghållaren kan ske för övriga enskilda vägar med statsbidrag.

---

### Sammanfattning

Den 12 maj 2020 beslutade tekniska nämnden att godkänna rapporten *Enskilda vägar med statsbidrag – utredning, TN §112 2020-05-12*. Utredningen kartlägger den komplexa situation som råder för det enskilda vägnätet på Gotland och föreslår flera framtida strategier. Sedan rapporten publicerades har det inte vidtagits några beslut, så läget är fortsatt oförändrat.

Region Gotland förvaltar idag cirka 400 enskilda vägar med statsbidrag. Av dessa korsar 47 vägar (ca 10-11 %) mark som Region Gotland äger eller ligger inom en meters avstånd från en regionägd fastighet där Region Gotland skulle utgöra en framtida delägare vid en ordnad förvaltning av dessa vägar. Idag sker finansieringen för drift och underhåll av dessa vägar enbart med statliga och kommunala medel. Det går inte att ansöka om externa finansiella medel från till exempel EU när det gäller driftskostnader.

Många av de berörda vägarna saknar en ordnad förvaltning och därför också en officiell motpart. Detta medför att Region Gotland inte har rättslig rådighet för att förvalta dessa vägar vare sig för drift eller vid investeringsbehov. Detta medför en risk för framtida tvist mellan Region Gotland och fastighetsägare då dessa åtgärder kan ses som ett olovligt intrång i en enskild anläggning där regionen inte har ett formellt väghållarskap, eller i samband med om det inträffar en incident på en sådan vägsträcka.

### Bedömning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen gör bedömningen att tekniska nämnden bör fatta beslut om inriktning avseende fortsatt hantering av enskilda vägar. Vilket bör avse både vägar som regionen fortsatt har ett behov av att ha

rådighet över och vägar som bör överlämnas till annan part. Detta avser både vägar på landsbygden och vägar inom tätort med enskilt huvudmannaskap.

Vägar som är av allmänt, kommunalt- och regionalt, intresse, bör utredas för att lösa en ordnad förvaltning. Förvaltningen bedömer att detta främst avser vägar som leder till bad- och besöksplatser. Vidare föreslås att vägar som ansluter till naturreservat bör hanteras av ansvarig statlig myndighet. Resterande enskilda vägar bör inrättas som gemensamhetsanläggning och förvaltas genom delägarförvaltning eller samfällighetsförening, det vill säga de som har ett behov av att nyttja vägen.

Det är Lantmäterimyndigheten som inom ramen för en lantmäteriförrättning bereder och beslutar om inrättandet av gemensamhetsanläggning för bland annat vägar. Inrättandet av gemensamhetsanläggning är genom ett anläggningsbeslut tvingande. Beslutet redogör bland annat för kostnadsfördelning, andelstal, förvaltningsform och vilka fastigheter som ska vara delägare. Detta medför att denna typ av förrättningsåtgärd normalt gör processen tvistig och långdragen. Samtliga fastighetsägare som har ett behov av en väg kan ansöka om förrättning. Kommunen har också initiativrätt till anläggningsåtgärd även i de fall kommunen inte är sakägare. Därför gör förvaltningen bedömningen att en skriftlig handlingsplan bör upprättas som redogör förutsättningarna för en ordnad förvaltning. Handlingsplanen bör bland annat redogöra behovet av ekonomiska- och personella resurser, möjliga risker och konsekvenser, ett legalt perspektiv och genomförbarhet.

Förvaltningen föreslår också att arbetet med att överlämna enskilda vägar till motpart som redan idag önskar att ta över sin väg påbörjas. Arbetet kan sedan utvärderas och de vägar där sakägare i dagsläget förklarar sig inkapabla att ta ansvar för sin egen väg, får hanteras i ett senare skede.

### **Rättslig bedömning**

Enligt tekniska nämndens reglemente är nämnden trafiknämnd och kommunal väghållningsmyndighet. Vidare företräder nämnden fullmäktige i frågor om att förvalta och utveckla regionens samtliga fastigheter. Gällande väghållarskap behöver nämnden därför, inom sitt uppdrag, hantera både offentligrättsliga och civilrättsliga förhållanden vilket föranleder vissa målkonflikter både inom Region Gotland och mot allmänheten. Som en del inom rollen som trafiknämnd och som förvaltare av regionens samtliga fastigheter behöver bland annat frågan om rådighet hanteras för de objekt som nämnden inte är ägare av men fortsatt förvaltar. Förslag till beslut avser att utreda och återrapportera en handlingsplan gällande bland annat rådighet och fortsatt hantering av enskilda vägar.

### **Barn- och genusperspektiv**

Förslag till beslut 1. Punkten är positiv ur ett barn- och genusperspektiv i och med att det möjliggör för att tillgängligheten för samtliga medborgare till platser där det är uttalat att Region Gotland ska ta ansvar enligt uttalade

strategiska målsättningar enligt Översiktsplan, målpunkter för regionalt intresse.

### **Landsbygdsperspektivet**

En förutsättning för att Region Gotland fortsatt ska kunna möjliggöra för landsbygdsutveckling behöver frågan om enskilda vägar klargöras. Idag förvaltar Region Gotland flera platser utan en rättssäker grund. Förslag till beslut kan också långsiktigt möjliggöra för att vissa enskilda väghållare kan ta över ekonomiskt stöd från Trafikverket.

Gällande bad- och besöksplatser och andra målpunkter för regionalt intresse är avsikten att säkerställa möjligheten för allmänheten att ta sig till och från dessa platser, vilket är positivt ur ett landsbygdsperspektiv.

### **Ekonomisk konsekvensanalys**

De kommunala medel som läggs på drift och underhåll för anläggningar där Region Gotland inte är huvudman kan i stället läggas på anläggningar där kommunen har en skyldighet att underhålla.

Däremot så bedöms kostnaden för lantmäteriförrättning kunna vara kostnadsdrivande för Region Gotland. Förrättningskostnaden beror av flera faktorer så som behov av fastighetsbestämning, utredning av delägarkrets i en samfällighet, antal sakägare i förrättningen och hur tvistigt ärendet är.

Det finns exempel i andra kommuner där kommunen separat har bidragit med till exempel 20 % av kostnaden till sakägarna som uppkommer vid inrättandet av en gemensamhetsanläggning. Vid upprättande av handlingsplan för överlämnande så bör lagligheten av en sådan metod redovisas.

### **Ärendets behandling under mötet**

Förvaltningen har tagit fram ett omarbetat förslag och en ny tjänsteskrivelse inför tekniska nämndens sammanträde.

Avdelningschef Therese Bendelin, avdelningschef Jenny Iversjö och trafikingenjör Gustaf Dehlin föredrar ärendet.

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämndens arbetsutskott hänskjuter ärendet till tekniska nämnden utan eget yttrande.

### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-02

Utredning enskilda vägar med statsbidrag daterad 2020-05-12

Regional besöksnäringstrategi för Gotland mot 2030 daterad 2024-12-16  
Uppdrag enskilda vägar Protokollsutdrag tekniska nämnden TN § 120 daterad  
2023-04-19  
Översiktsplan Vårt Gotland 2040 Laga kraft 2025-03-20  
Riktlinjer för Region Gotlands service på bad- och besöksplatser beslut daterad  
2024-09-18  
Presentation på sammanträde

## **TN § 139                      Digital gratistid på betalparkering**

Ärendenummer: TN 2025/3285

Paragraf föregående instans: TN AU § 107

### **Tekniska nämndens beslut**

Tekniska nämnden beslutar att införa digital gratistid i stället för fysisk parkeringsskiva på regionens parkeringar i Visby.

---

### **Sammanfattning**

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag av tekniska nämnden att förenkla parkeringsregleringen på de platser där parkeringsskiva och avgift gäller.

Hela 97% av samtliga parkörer på Gotland använder idag app eller betalkort vilket innebär att det finns en etablerad användarkultur att använda mobilen eller betalkortet för att genomföra vardagliga transaktioner. Genom att ta bort den analoga och den elektroniska parkeringsskivan, kommer det bli enklare för parkören att göra rätt. I stället för att använda parkeringsskiva vissa delar av året gör denna förändring att samma tillvägagångssätt appliceras över hela året. Gratistiden och rätten att parkera gratis kommer att kvarstå. All gratistid kommer i stället att ligga förprogrammerad i apparna och automaterna.

I den beslutade Parkeringsstrategi Gotland (2018) anges att ”På flera ställen i Visby kombineras dock parkeringsskivan och avgift vilket skapar ett otydligt system och kräver omständlig bevakning. På de platser där parkeringsautomater redan finns bör därför parkeringsskivan helt tas bort. Regleringen om ett antal timmars gratis parkering kan fortfarande hanteras av parkeringsautomaten. Med andra ord bör betalsättet för parkering bli enklare och mer lättförståeligt även om avgifterna kan variera över året.”

I strategin anges också att ”Förenkla parkeringsreglering där P-skiva och avgift gäller. Enklare och tydligare system för betalsätt för parkering.

Tidplan: Snarast

Ansvar: TKF”

Den här förändringen görs för att:

- Skapa tydlighet över vad som gäller på betalparkeringar på mark som ägs av Gotlands kommun. De dubbla systemen, där det både är parkeringsskiva och avgift, skapar otydlighet vilket gör att systemen inte fungerar som det är tänkt.
- Skapa en enkel och användarvänlig lösning för parkörer att förstå vad som gäller på betalparkeringar på mark som ägs av Gotlands kommun.
- Ankomsttiden anges mer exakt vilket minskar risken för parkeringsanmärkning eller kontrollavgift.

- Gotlands kommun gör en besparing på kostnaden att skylta om taxeändringarna varje säsong. Varje år läggs ungefär 100 övertidstimmar på att skylta om vilket innebär löpande kostnader om cirka 100 000 kronor.
- Det ska bli lättare att hitta en ledig parkeringsplats. Omsättningen på parkeringsplatser kommer att öka eftersom det kommer bli svårare att parkera i strid med gällande bestämmelser.

På betalparkeringar innebär det att parkeringsskivan inte längre ska användas för att ange ankomsttid vid parkering. Den kostnadsfria parkeringstiden påverkas dock inte av förändringen. Rätten att parkera utan avgift under angiven tid kvarstår och registreringen av parkeringen sker i fortsättningen via parkeringsautomat eller genom någon av de parkeringsappar som är anslutna.

En informationskampanj om detta i lämpliga kommunikationskanaler kommer att sättas in i god tid innan genomförandet. Det kommer att finnas en FAQ med frågor och svar som är till stöd för den som är i behov av det. Lämpligt datum för genomförande av digital gratistid är måndag 10 augusti 2026.

Ett flertal kommuner där bland annat turistorten Åre såväl som Falun, Göteborg, Gävle, Värnamo och Sundbyberg har med framgång redan implementerat detta i sina kommuner.

### **Bedömning**

Förvaltningens bedömning är att ett enhetligt system för parkeringar på Gotlands kommuns allmänna parkeringar ger ökad tydlighet gentemot användaren. Samhället gör besparingar på de 100 000 kronor som årligen löper i samband med omskyltning av parkeringsplatser. Det kommer att bli lättare att hitta lediga parkeringsplatser, samtidigt som rätten att parkera avgiftsfritt kvarstår.

### **Ärendets behandling under mötet**

Avdelningschef Therese Bendelin och enhetschef Niclas Camarstrand föredrar ärendet.

### **Yrkanden**

Tekniska nämndens ordförande Mariette Nicander (M) yrkar att formulering ”på regionens parkeringar i Visby” läggs till i beslutet, ”Tekniska nämnden beslutar att införa digital gratistid i stället för fysisk parkeringsskiva **på regionens parkeringar i Visby.**”

### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut, med eget tilläggsyrkande, och finner att det vinner bifall.

**Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämnden beslutar att införa digital gratistid i stället för fysisk parkeringsskiva.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-19

Parkeringsstrategi daterad 2018-12-17

Presentation på sammanträde

**Skickas till**

Regionstyrelseförvaltningen



## TN § 140

### **Återrapportering av uppdrag. Genomföra ett test av trafik- och parkeringsbegränsningar samt tillfällig möblering på Stora torget och Södertorg under sommaren 2026.**

Ärendenummer: TN 2024/1032

Paragraf föregående instans: TN AU § 110

#### **Tekniska nämndens beslut**

Tekniska nämnden beslutar att godkänna information om gestaltning och utformning av den temporära platsutvecklingen på delar av Stora torget och Södertorg, vilken genomförs som ett fullskaletest under sommaren 2026 vecka 25 - 39.

---

#### **Sammanfattning**

Efter höstens dialoger med många olika intressenter om torgens utveckling och framtida användning har ett gestaltningskoncept tagits fram där ett fullskaletest i form av möblering delvis på tidigare parkeringsplatser ska ske. Möbleringen består främst av bänkbord, växter, extra cykelparkeringar, fällbara och flyttbara solstolar i trä, sittbara träkonstruktioner i form av en scen på Stora torget samt träsarger kring sandbelagda ytor på Södertorg.

För detta krävs en trafikomläggning där ett antal parkeringsplatser utgår, några parkeringsplatser flyttas och flera genomfarter för fordon stängs av, på och kring torget under aktuell period vecka 25 - 39.

Då detta är ett test ska en löpande dialog föras med alla intressenter bland annat via en hemsida och en FAQ. Uppföljande utvärdering ska även ske i september inför nästa års kompletterade och justerade möblering av torget för vistelse i en grön och trevlig miljö som är öppen för alla.

#### **Bedömning**

Förvaltningen bedömer att förslaget kan godkännas i sin helhet.

Finansieringen av projektet ryms inom parkenhetens investeringsbudget för 2026.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Avdelningschef Therese Bendelin, enhetschef Christian Strängborn och trafikingenjör Gustaf Dehlin föredrar ärendet.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

**Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämnden beslutar att godkänna information om gestaltning och utformning av den temporära platsutvecklingen på delar av Stora torget och Södertorg, vilken genomförs som ett fullskaletest under sommaren 2026 vecka 25 - 39.

**Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-19

Uppdrag Torghandel i Visby och gestaltning av Stora torget daterad 2024-04-05

Rapport Stora torget och Södertorg daterad 2026-01-07

Tekniska nämnden 2026-01-21 (2026-01-21 TN §12)

Presentation på sammanträde

## TN § 141 Riktlinjer för Region Gotlands parker

Ärendenummer: TN 2026/1407

Paragraf föregående instans: TN AU § 111

### Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att anta dokumenten Riktlinjer för Region Gotlands parker – i Visby och i tätorterna, Handlingsplan för Region Gotlands parker i Visby samt Handlingsplan för Region Gotlands parker i tätorterna.
2. Tekniska nämnden beslutar samtidigt att de parker som omfattas av dokumenten och som i nuläget ligger på kvartersmark planlagt för bostäder fortsättningsvis ska skötas som parker och ej exploateras. Detta avser Kronhagsparken i Fårösund, Bussparken i Fårösund samt Lekplatsparken i Burgsvik.

---

### Sammanfattning

Det har saknats tydliga riktlinjer för hur Region Gotland skall förvalta sina parker samt vilka grönområden som skall definieras och betraktas som parker. I grönplanen antagen av Regionfullmäktige 2023-09-18 (§ 136) påpekas att framtagande av riktlinjer för parker och grönområden är en högt prioriterad åtgärd. De områden som idag används och utnyttjas för detta ändamål är inte alltid planlagda som allmän plats/park med kommunalt huvudmannaskap varför frågan om rådighet kan behöva utredas. Parker definieras i detta sammanhang som ett offentligt grönområde för olika typer av rekreation som kräver skötsel och som är helt eller delvis anlagt. Riktlinjerna är framtagna för att åskådliggöra hur tekniska nämnden utifrån sitt reglemente ska förvalta, underhålla och utveckla sina parker. Parallellt har det tagits fram två separata handlingsplaner, en för Visby och en för tätorterna: Fårösund, Lärbro, Slite, Väskinde, Roma, Västerhejde, Klintehamn, Stånga, Hemse och Burgsvik. Handlingsplanerna innehåller en beskrivning av varje park men även vilka åtgärder som ska vidtas, när det planeras att ske och i vilken omfattning. I riktlinjerna har följande målbilder sammanställts i arbetet med att utveckla och förvalta parkerna:

- Region Gotland ska erbjuda attraktiva parker med varierande karaktär på mark som ägs av Region Gotland.
- Region Gotlands parker ska ha en geografisk spridning över hela ön.
- Region Gotland ska verka för att parkerna kan nyttjas av alla medborgare och upplevas som trygga och inbjudande.
- Region Gotland ska erbjuda tillgänglighetsanpassade parker där terrängen tillåter.
- Region Gotlands parker ska främja psykiskt och fysiskt välbefinnande samt förebygga ohälsa.

- Region Gotlands parker ska vara lätta att nå. Hållbara transporter till och från parkerna ska främjas.
- Region Gotland ska utifrån parkens läge, funktion och besöksstryck utföra en god service, exempelvis genom sophantering och tillgång till toalett.
- Region Gotlands parker ska genom sin skötsel bidra till att bibehålla och utveckla parkens sociala värden, estetiska värden, naturvärden samt kulturhistoriska värden.
- Region Gotlands parker ska utvecklas i syfte att bidra till klimatanpassning exempelvis avseende leverans av olika ekosystemtjänster.
- Region Gotlands parker ska synliggöras på hemsidan.

Samtliga parker har inventerats och därefter kategoriserats beroende på parkens besöksstryck, läge och värden beträffande estetik, natur, upplevelser och funktion. I de riktlinjer som beskrivs i avsnitt 9 Riktlinjer i dokumentet Riktlinjer för Region Gotlands parker anges hur parkerna ska skötas och planeras för att utvecklas i linje med de framtagna målen och de beskrivna styrdokumenterna. Det finns många intressen att ta hänsyn till och många målkonflikter men genom att beskriva och synliggöra så många aspekter som möjligt är det lättare att göra lämpliga och rättvisa avvägningar.

#### **Bedömning**

Förvaltningens bedömning är att en väl genomarbetad parkplan antagen av tekniska nämnden blir ett viktigt verktyg för att utveckla parkerna på Gotland, men även ett stöd i vilka beslut som ska tas i denna process. Parkplanen har föregåtts av en inventering av samtliga identifierade parker med en arbetsgrupp med olika professioner. Parkplanen har även synliggjort där det finns brister beträffande rådighet över parkerna och föreslår hur detta skall hanteras. Förvaltningens föreslår därför att parkplanen med tillhörande bilagor ska fastställas och antas av tekniska nämnden.

**Barn- och genusperspektiv:** Utveckling av parker är en stor och viktig fråga för allmänheten, inte minst för barn och unga. Att genom planering skapa trygga, attraktiva och inkluderande parker. Denna aspekt har varit viktig och grundläggande i detta arbete.

**Landsbygdsperspektiv:** Parker finns både i Visby samt i tätorterna och samtliga har inventerats. Två parallella handlingsplaner har tagits fram, en för Visby och en för tätorterna. Detta innebär att det är lättare att se till att resurser fördelas rättvist mellan stad och land som att tätorterna inte "glöms bort".

**Ekonomisk konsekvensanalys:** Parkplanens dokument innebär att arbeta med att utveckla parkerna, projektera förändringar, skapa rådighet med mera. Detta arbete sker huvudsakligen inom förvaltningens ordinarie arbetstid. Ombyggnationer av parker skall i första hand ske inom ordinarie

investeringsbudget men där större förändringar krävs kommer tilläggsanslag äskas som tilläggsanslag för projekt och lyftas i Mål- och budgetdokument.

**Miljö- och klimatperspektiv:** Parkerna har en mycket viktig roll i ett miljö och klimatperspektiv vilket framgår av riktlinjerna. Egna avsnitt och beskrivningar finns om dagvattenhantering, skyfallshantering, ekosystemtjänster.

#### **Ärendets behandling under mötet**

Avdelningschef Therese Bendelin, enhetschef Christian Strängborn och landskapsingenjör Johan Arvidsson föredrar ärendet.

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

#### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

1. Tekniska nämnden beslutar att anta dokumenten Riktlinjer för Region Gotlands parker – i Visby och i tätorterna, Handlingsplan för Region Gotlands parker i Visby samt Handlingsplan för Region Gotlands parker i tätorterna.
2. Tekniska nämnden beslutar samtidigt att de parker som omfattas av dokumenten och som i nuläget ligger på kvartersmark planlagt för bostäder fortsättningsvis ska skötas som parker och ej exploateras. Detta avser Kronhagsparken i Fårösund, Bussparken i Fårösund samt Lekplatsparken i Burgsvik.

#### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-19

Riktlinjer för Region Gotlands parker daterad 2026-06-09

Handlingsplan för Region Gotlands parker i Visby daterad 2026-06-09

Handlingsplan för Region Gotlands parker i tätorterna daterad 2026-06-09

Sammanställning remissvar daterad 2026-04-30

Presentation på sammanträde

## **TN § 142**

## **Delegationsbeslut redovisade till tekniska nämnden 2026-06-09**

Ärendenummer: TN 2026/15

### **Tekniska nämndens beslut**

Tekniska nämnden beslutar att godkänna redovisning av delegationsbeslut.

---

### **Sammanfattning**

Tekniska nämnden har överlåtit delar av sin beslutanderätt till tjänstemän i enlighet med nämndens delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden omprövar eller fastställer delegeringsbesluten. Däremot får nämnden återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutanderätten genom att själva ta över ärendet och fatta beslut. Följande delegeringsbeslut redovisas.

### **Arbetsutskottets beslut 2026-05-26**

#### **Uppdragslista från tekniska nämnden till teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen**

Arbetsutskottets beslut  
Informationen mottas.

### **Tjänstepersoners beslut**

Ansökan gemensam hämtning avfall: 5 bifall, 1 avslag  
Ansökan om planbesked: 1 ärende  
Ansökan torgplats: 35 ärenden  
Ansökan uppehåll avfall: 37 bifall, 7 avslag  
Ansökan uppehåll i avfalls- och slamhämtning: 1 bifall, 1 avslag  
Ansökan uppehåll slamhämtning: 1 bifall, 0 avslag  
Ansökan vägvisning: 2 ärenden  
Beslut i ärende om bestridande av faktura: 1 ärende  
Färdtjänst: 87 bifall, 4 avslag  
Förordnande vid frånvaro: 1 ärende  
Grävtillstånd: 14 bifall, 1 avslag  
HR beslut angående personal: 41 ärenden  
Hyresavtal: 30 ärenden  
Justering av pris enligt villkor i avtal: 1 ärende  
Lokala trafikföreskrifter: 13 ärenden  
Markägarmedgivande: 1 ärende  
Nyttoparkeringstillstånd: 7 bifall, 0 avslag  
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade, förare: 23 bifall, 2 avslag  
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade, passagerare: 10 bifall, 0 avslag  
Riksfärdtjänst: 4 bifall, 0 avslag  
Sjukresor med egen bil: 5 bifall, 2 avslag  
Trafikanordningsplan: 22 bifall, 2 avslag  
Transporttillstånd: 5 ärenden

VA-anslutning: 3 ärenden

Yttrande över ansökan om begagnande av offentlig plats: 80 ärenden

Yttrande över fastighetsägarbrev från miljö- och byggnämnden: 1 ärende

Yttrande över remiss från miljö- och byggnämnden avseende avfall: 18 ärenden

Yttrande över remiss från miljö- och byggnämnden avseende grannbrev: 6 ärenden

Yttrande över remiss från miljö- och byggnämnden avseende detaljplan (mark/VA): 3 ärenden

Yttrande över remiss från miljö- och byggnämnden avseende VA: 17 ärenden

Ändring linjetur: 5 ärenden

Öppning av hållplats och ändring av hållplatsnamn: 1 ärende

### **Ärendets behandling under mötet**

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

#### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-06-02

Lokala trafikföreskrifter – beslut fattade 1 - 31 maj 2026

Delegationsbeslut – personal, grävtillstånd, TA-planer, nyttoparkering och hyresavtal maj 2026

Delegationsbeslut - lista från handläggningssystemet maj 2026

Delegationsbeslut – riksfärdtjänst april-maj 2026

Delegationsbeslut – färdtjänst april-maj 2026

Delegationsbeslut – sjukreseersättning april-maj 2026

Delegationsbeslut – parkeringstillstånd för rörelsehindrade april-maj 2026

Delegationsbeslut - kollektivtrafikenheten maj 2026

Delegationsbeslut - ansökan uppehåll avfall och slam maj 2026

Delegationsbeslut - ansökan uppehåll avfall maj 2026

Delegationsbeslut - ansökan uppehåll slam maj 2026

Delegationsbeslut - ansökan gemensam sophämtning maj 2026

## **TN § 143**

## **Information om Avfallsberedningens minnesanteckningar 2026**

Ärendenummer: TN 2026/7

### **Tekniska nämndens beslut**

Informationen mottas.

---

### **Ärendets behandling under mötet**

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på om tekniska nämnden tar emot informationen och finner att det vinner bifall.

#### **Beslutsunderlag**

Minnesanteckningar avfallsberedning 260526



## **TN § 144**

## **Återrapportering av synpunkter gällande särskild kollektivtrafik 2026**

Ärendenummer: TN 2026/22

Paragraf föregående instans: TN AU § 112

### **Tekniska nämndens beslut**

Tekniska nämnden mottar informationen.

---

### **Sammanfattning**

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen rapporterar, enligt pågående uppdrag från tekniska nämnden, inkomna synpunkter gällande särskild kollektivtrafik. Rapporteringen avser synpunkter inkomna under perioden januari - mars 2026. Alla restyper som utförs ingår inom avtalet med taxi (färdtjänst, sjukresor, närtrafik, dialys samt skolskjuts).

Rapporten innefattar en tabell där synpunkterna presenteras uppdelad per kategori enligt DRT solutions bokningssystem. I tabellen ingår även en beskrivning av vad synpunkterna handlar om, månaden synpunkterna kom in, samt förklaring, svar eller åtgärder som vidtagits.

### **Bedömning**

Förvaltningens bedömning är att antalet inlämnade synpunkter för januari till och med mars är ungefär detsamma, 32 stycken, som föregående kvartal oktober till och december då det var 34 stycken. De inkomna synpunkterna är av liknande slag som tidigare och bemötande förare är den kategori som dyker upp något mer än resterande.

**Barn- och genusperspektiv** – påverkas inte.

**Landsbygdsperspektiv** – påverkas inte.

**Ekonomisk konsekvensanalys** – påverkas inte.

**Miljö- och klimatperspektiv** – påverkas inte.

### **Ärendets behandling under mötet**

#### **Proposition**

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

#### **Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden**

Tekniska nämnden mottar informationen.

### **Beslutsunderlag**

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-05-18

Sammanställning av kundsynpunkter januari-mars 2026

## **TN § 145**                      **Övriga ärenden**

---

### **Sammanfattning**

Johanna Grönström (C) undrar när cykelplan Visby planeras att lyftas för behandling i nämnd. Enhetschef Niclas Camarstrand och nämndsekreterare Isabella Cederholm informerar om att ärende om revidering av cykelplan planeras till september 2026.

Tekniska nämnden lyfter frågor om fyrfackskärlen med tanke på avbruten utställning, vilka åtgärder som kan tänkas behövas vidtas, behov av kommunikation samt synpunkter som inkommit avseende kärlbytet. Avfallsutvecklare Håkan Gahnström informerar om att ett intensivt utredningsarbete pågår. Information om övergång till hemsortering samt infört stopp av kärlbyten finns på hemsidan, informationen kommer att uppdateras för att säkerställa tydlighet i vad som nu väntar. Förvaltningen tar med sig inkomna synpunkter från nämndens ledamöter. Tekniska nämnden påtalar behov av översyn av Region Gotlands avtalsuppföljning generellt.

Greger Eneqvist (S) föreslår införande av nytt perspektiv, tillgänglighet, för konsekvensanalys i tvärperspektiv i tjänsteskrivelsemallarna. Nämndsekreterare Isabella Cederholm tar med sig frågan.